

Vóta 39

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 39, tá sé de dhuilgas orm gach bliain, cuntas leithghabhála don Vóta a ullmhú, agus an cuntas a chur ar fáil don an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

Faoi réir an riachtanais sin, tá an cuntas iniata ullmhaithe agam den mhéid a caitheadh sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2014 do thuarastail agus costais Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte agus sheirbhísí áirithe eile a riarann an Fheidhmeannach, ar a n-áirítear deontais ilghnéitheacha.

Tá comparáid déanta idir an toradh caiteachais agus na suimeanna a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2014, ar a n-áirítear an tsuim a d'fhéadfaí a úsáid le leithghabháil i gcúnamh den chaiteachas don bhliain.

Tá barrachas de €26.8 milliún dlite le géilleadh don Stáitchiste.

Tá an Ráiteas faoi Pholasaithe agus Prionsabail Cuntasaíochta agus na nótaí 1 go dtí 6 ina gcuid den chuntas.

Rinne an tOireachtas an tAcht um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Cúrsaí Airgeadais), 2014 a achtú i mí Iúil 2014. Seo a leanas na príomhfhorálacha den Acht

- Ón 1 Eanáir 2015 ar aghaidh ní bheidh aon vóta leithghabhála ar leith ag FSS agus beidh sí mar chuid de vóta Oifig an Aire Sláinte.
- Leagann an tAcht amach creat nua reachtúil rialachais de phlean airgeadais agus seirbhíse a bheidh ailínithe leis na socrúcháin nua Vóta.
- Ón 1 Eanáir 2015 ní bheidh Ard-Stiúrthóir FSS ina Oifigeach Cuntasaíochta a thuilleadh agus beidh an té sin ina Dhuine Cuntasach mar atá leagtha síos sa reachtaíocht ón 1 Eanáir 2015. Fanann an tArd-Stiúrthóir mar Oifigeach Cuntasaíochta don FSS do na blianta 2005 go dtí 2014.
- Faoi Acht foráiltear don leasú ar an Acht Luachála 2001 chun an FSS a dhíolmhú ó íocaíocht rátaí údarás áitiúil ar thalamh/foirgnimh atá i seilbh an FSS.

Is é cuntas leithghabhála 2014 don FSS an cuntas leithghabhála deireanach don FSS. Tá an cuntas ullmhaithe ar an mbunús go bhfuil iarmhéideanna cuntas fionraí áirithe gearrtha/curtha do shochar don chuntas in 2014 mar go hiondúil d'fhéadfadh go dtógfadh sé roinnt blianta ar na hiarmhéideanna sin a theacht chun críche. In 2014, géilleadh iarmhéideanna dochair de €36.8 milliún agus iarmhéideanna sochair de €41.2 milliún. Ba é an tionchar glan air sin gur tháinig méadú de €4.4 milliún ar an mbarrachas a bhí le géilleadh. Fanann iarmhéideanna eile cuntais fhionraí a bhí dlite d'íocaíocht/d'fháltas go luath i 2015 i ráiteas na sócmhainní agus na ndliteanas ag 31 Nollaig 2014 agus urscaoileadh iad i 2015. Dearbhaím go ndéanfar an barrachas deiridh atá le géilleadh de €26.8 milliún a ghéilleadh don Stáitchiste in 2015.

Tony O'Brien

Oifigeach Cuntasaíochta
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

18 Meán Fómhair 2015

Ráiteas faoin Rialú Airgeadais Inmheánach

Léiríonn an Ráiteas ar Rialú Inmheánach Airgeadais seo an staid ina bhfuiltear sa bhliain dar críoch 31 Nollaig 2014.

Freagracht don chóras um rialú inmheánach airgeadais

Bunaíodh Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS) de réir ordú ón Aire ar an 1 Eanáir 2005 de réir fhorálacha an Achta Sláinte 2004 mar a leasaíodh ag an Acht um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas) 2013. Ní mór don FSS cloí le treoracha a eisíonn an Aire Sláinte faoi na hAchtanna.

Tá Stiúrthóireacht FSS freagrach don Aire Sláinte as feidhmíocht an FSS. Ceadáíonn an tAcht um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas) 2013 don Aire Sláinte treoracha a thabhairt don FSS faoi fheidhmiú polasaithe agus spriocanna Aireachta agus rialtais, agus tosaíochtaí a leagan síos a gcaithfidh an FSS aird a thabhairt orthu in ullmhú a plean seirbhíse.

Is í an Stiúrthóireacht an comhlacht rialachais atá ar an bhFeidhmeannacht agus údarás aici, in ainm na Feidhmeannachta, feidhmeanna na Feidhmeannachta a chur i gcrích. Tá sé de chead ag an Stiúrthóireacht cuid dá feidhmeanna a shannadh chuig an Ard-Stiúrthóir. Is ceadmhach don Stiúrthóireacht coistí a bhunú chun cúnaimh agus comhairle a sholáthar i dtaca le feidhmíocht a cuid feidhmeanna. Tá roinnt Coistí bunaithe ag an Stiúrthóireacht lena n-áirítear Coiste Iniúchóireachta agus Coiste Riosca ar a bhfuil Stiúrthóir ceaptha amháin araon agus ainmnithigh sheachtracha.

Tá an Stiúrthóireacht freagrach as forbairt shuntasach straitéiseach agus cinntí maidir le caiteachas. Tá freagracht maidir le ceisteanna oibríochtúla cineachta, faoi réir teorainneacha údaráis, chuig an mbainistíocht feidhmiúcháin.

Mar aon lena fheidhmeanna mar chomhalta den Stiúrthóireacht agus mar chathaoirleach ar an Stiúrthóireacht, tá feidhmeanna eile ag an tArd-Stiúrthóir ar a n-áirítear feidhmiú, bainistiú agus rialú ginearálta riaracháin agus ghnó na Stiúrthóireachta. Is é an tArd-Stiúrthóir an tOifigeach Cuntasaíochta don FSS don tréimhse dar críoch 31 Nollaig 2014. Rinneadh Vóta an FSS a dhíbhnú ar an 1 Eanáir 2015, faoi réir na bhforálacha san de réir an Achta um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Cúrsaí Airgeadais) 2014. Tá an tArd-Stiúrthóir freagrach don Aire thar cheann na Stiúrthóireachta as feidhmíocht fheidhmeanna na Stiúrthóireachta agus feidhmíocht na Feidhmeannachta.

Tá freagracht foriomlán ar an Stiúrthóireacht i dtaca le córas rialaithe inmheánaigh airgeadais an FSS agus as athbhreithniú a dhéanamh ar a éifeachtúlacht. Is é atá i geist leis an gcóras um rialú inmheánach airgeadais ná deimhniú réasúnach a thabhairt go mbainfear amach na spriocanna eagraíochtúla ar a n-áirítear cuibheas, rialtacht agus cosaint ar shócmhainní. Tá an bhainistíocht ag gach leibhéal den FSS freagrach don Ard-Stiúrthóir as feidhmiú agus cothabháil na rialachán airgeadais inmheánach de bhreis ar a bhfeidhmeanna féin. Tá leabú seo an chórais um rialú inmheánach deartha d'fhonn a chinntiú go mbeidh an FSS in ann déileáil le rioscaí gnó agus go ndíreofar ar chúinsí sonracha rialaithe go dtí an leibhéal cuí bainistíochta má tharlaíonn siad. Tá an rialú inmheánach airgeadais deartha chun riosca a mhaolú seachas é a chur ar ceal. Ní féidir le córas den chineál sin ach dearbhú réasúnach a thabhairt, seachas dearbhú iomlán, go bhfuil na sócmhainní cosanta, go bhfuil bearta údaráithe agus taifeadta mar is cuí, agus go seachnaítear earráid nó míréir ábharach nó go dtabharfar faoi deara iad go tráthúil.

Bunús an ráitis

Tá an ráiteas seo á dhéanamh agamsa, mar Oifigeach Cuntasaíochta agus mar Chathaoirleach na Stiúrthóireachta, de réir an riachtanais atá leagtha síos i *Cód Cleachtais na Roinne Caiteachais Phoiblí* agus Athchóirithe um Rialachas Comhlachtaí Stáit agus i *Nósanna Imeachta na Roinne Caiteachais Phoiblí* agus Athchóirithe.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Caitheann FSS cistí poiblí ar sheirbhísí sláinte agus sóisialta pearsanta a sholáthar do phobal na hÉireann. Tá na dualgais a bhaineann le caiteachas €13.6 billiún a thabhaigh an FSS in 2014 dian i dtéarmaí cuntasachta agus follasachta d'fhonn ár bhfreagracht a chomhlíonadh maidir leis an maoiniú a fuarthas ón Státhchiste agus ó fhoinsí eile chuige sin. Sonraítear na dualgais seo san Acht Sláinte 2004 arna leasú leis an Acht um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas) 2013 agus i Nósanna Imeachta Airgeadais Phoiblí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Is córas dinimiciúil é an córas um rialú inmheánach airgeadais. Déantar an córas a fhorbairt, a chothú agus a mhonatóiriú go leanúnach mar fhreagairt ar na riachtanais atá ag teacht chun cinn san eagraíocht. Cruthaíonn an timpeallacht córas reatha san FSS dúshlán bhreise d'oibriú éifeachtach an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais. Tá na córais dhéabhlóidithe airgeadais iolrach agus ilroinnte agus tá dearbhú déanta ag roinnt athbhreithnithe seachtracha ar an comhdhearcaidh i measc lucht airgeadais an FSS nach bhfuil an tsamhail oibriúcháin airgeadais reatha oiriúnach don fheidhm. Níl na córais airgeadais in ann an leibhéal d'anailís shonrach ar chaiteachas Vóta a chur ar fáil mar a éilíonn na rialacha Cuntasaíochta Rialtais. Braitheann an FSS ar thuarascálacha eatraimh chun tacú le gach tuairisciú airgeadais ag leibhéal náisiúnta, ar a n-áirítear tuairiscí míosúla bainistíochta, na Ráitis Airgeadais Bhliantúla agus Cuntas Leithghabhála. Iompórtáil an córas seo sonraí ó 12,000 cónad sa mhí ó chórais oidhreachta an FSS agus déantar é a athainlisiú de láimh d'fhonn tacú le tuairisciú náisiúnta. Ó tharla nach bhfuil córas náisiúnta amháin ann tá sé riachtanach obair shuntasach a dhéanamh de láimh d'fhonn a chinntiú go bhfuil na mórleabhair áitiúla agus an córas náisiúnta sioncrónaithe agus réitithe. Tá an cur chuige tuairiscithe seo ag éirí níos dúshlánaí i bhfianaise athruithe ar an struchtúr eagraíochta, agus aosú na gcóras.

Tá Clár Athchóirithe Airgeadais an FSS a tionscnaíodh in 2013 ag díriú ar na dúshlán sin. Nuair a chuirtear samhail nua oibriúcháin airgeadais i bhfeidhm faightear deis ar leith chun athrú ó bhun a dhéanamh ar bhainistíocht airgeadais an chórais sláinte agus tacóidh sé chun na príomhghnéithe de chlár athruithe Sláinte sa Todhchaí – Creat Straitéiseach maidir le hAthchóiriú na Seirbhíse Sláinte 2012-2015, a chur ar fáil ar a n-áirítear Grúpaí Ospidéal, Eagraíochtaí Cúram Sláinte Pobail agus cistiú atá bunaithe ar ghníomhaíocht 'Leanann an tAirgead an tOthar'. Tá béim eile curtha ag na hathruithe bunúsacha atá léirithe in Sláinte sa Todhchaí ar an ngá atá le díriú ar na dúshlán seo. Tá Céim 1 den chlár críochnaithe agus áirítear ansin tá an fhorbairt ar mhúnla oibriúcháin airgeadais nua. Sa mhúnla oibriúcháin nua beidh gá le hathruithe forleathana agus bunúsacha i gcleachtais bhainistíochta airgeadais agus beidh sé sin ina chumasóir tábhachtach den athchóiriú córas níos leithne. Le bunús de chóras aonair comhtháite bainistíochta airgeadais agus de chreat sainordaithe bainistíochta airgeadais, tacóidh na hathruithe sin le cobhsaíocht airgeadais laistigh de chóras athchóirithe sláinte agus tiomáinfidh sé cultúr ina mbeidh comhfheagracht agus comhfhios costas. Cuireadh tús le Céim 2 i mí na Nollag 2013 agus gné lárnach den chéim sin is ea an cead cuí a fháil le córas nua comhtháite bainistithe airgeadais a fháil don tseirbhís sláinte chun cur leis an múnla oibriúcháin airgeadais nua. Cuireadh tús le próiseas foirmiúil i Meán Fómhair 2014 chun na riachtanais ardleibhéil den chóras comhtháite bainistíochta airgeadais a chur i láthair agus tús a chur le tástáil an mhargaidh. Fad a bheidh na tograí do chóras nua ag dul chun cinn tríd an bpróiseas ceadúnaithe, leanadh de thionscnaimh fheabhsúcháin ar chórais reatha in 2014, forbairt ar chairt coiteann cuntas agus struchtúir fiontraíochta san áireamh. Bainfidh an fhorbairt córas seo tairbhe as na hiarrachtaí reatha chun réiteach a fháil ar dhúshlán córas agus tuairiscithe atá le sárú ag na Rannáin Náisiúnta nua agus ag na Grúpaí Ospidéal agus na hEagraíochtaí Cúram Sláinte Pobail atá i mbeal forbartha.

Príomhnósanna imeachta um rialú inmheánach airgeadais

Anseo thíos tá próisis agus nósanna imeachta lárnacha, atá deartha chun rialú inmheánach airgeadais éifeachtach a chur ar fáil, agus iad faoi na ceannteidil seo a leanas

- nósanna imeachta rialachais agus airgeadais
- maoirseacht na Stiúrthóireachta
- pleanáil, monatóireacht feidhmíochta agus tuairisciú
- bainistíocht riosca
- rialúcháin ar incháilitheacht do chártaí leighis
- rialachas ar dheontais do ghníomhaireachtaí seachtracha.

Nósanna imeachta rialachais agus airgeadais

- Tá **Creat um Rialachas Corparáideach agus Airgeadais** an FSS le fáil ar www.hse.ie agus is ansin freisin atá na beartais, nósanna imeachta agus treoirínte tacaíochta ar fad le fáil. D'fhaomh an tAire Sláinte an Creat de réir Alt 35 den Acht Sláinte 2004 agus léiríonn sé na riachtanais atá sa Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit. Tá dualgas ar an bhfoireann eolas iomlán a bheith acu ar a bhfreagrachtaí mar atá imlínte go soiléir i gcuid II den Chreat agus gur dá réir sin a dhéanfar gach géilliúlacht a thagarmharcáil.
- Tá **creat nósanna imeachta** riaracháin agus tuairiscithe bainistíochta rialta i bhfeidhm lena n-áirítear deighilt dualgas, córas tarmiligin agus cuntasachta agus córas chun caiteachas a údarú.
- Tá **Rialacháin Airgeadais Náisiúnta** an FSS ina gcuid lárnach de chóras rialacháin airgeadais inmheánaigh agus iad ullmhaithe chun léargas a thabhairt ar an gcleachtas reatha is fearr. Rinneadh iarracht ar leith a chinntiú go bhfuil na Rialacháin Airgeadais ag cloí le riachtanais reachtúla, le ciorcláin na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe agus le treoirínte na hearnála poiblí. Sna Rialacháin Airgeadais Náisiúnta leagtar amach na teorainneacha airgeadais, de réir ghrád na foirne, i dtaca le ceadú conartha soláthair, caiteachas airgeadais agus maoiné, agus idirbhearta maoiné. Tá sé éigeantach ar fud na heagraíochta go gcloíff le Rialachán Airgeadais Náisiúnta. Próiseas leanúnach is ea forbairt agus cothabháil shraith Rialachas Airgeadais Náisiúnta an FSS, agus tá rialacháin nua agus nuashonruithe ar rialacháin reatha á n-eisiúint ar bhonn tréimhsiúil mar fhreagairt do riachtanais nua nó riachtanais atá ag teacht chun cinn. Cé go ndéantar caighdeánaú go náisiúnta ar pholasaithe agus ar rialacháin, is bunaithe ar chórais den chuid is mó atá próisis inmheánacha, agus is gné dhosheachanta iad na héagsúlachtaí sa phróiseas nó go mbeidh córas airgeadais amháin i bhfeidhm ag an FSS san eagraíocht trí chéile.
- Tá **Reachtáiltear próiseas mionsonraithe** caighdeánaithe breithmheasa i ndáil le gach tionscadal caipitil (seachas éadálacha agus diúscairt maoiné) a bhfuil buiséad de bhreis ar €0.5 milliún luaite leis. Déanann Coiste Stiúrtha Náisiúnta Caipitil na Seirbhíse Sláinte breithmheas ar gach tionscadal atá le cur sa Phlean Caipitil faoi réir Chód Caiteachais Phoiblí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (2012). Ní mór treoir mionsonraithe tionscadail a bheith le haon iarratas tionscadail ar a n-áirítear measúnú ar riachtanas, breithmheas sonraithe caipitil nó anailís costais is tairbhe, costais saolré, buiséad caipitil réamh-mheasta, agus impleachtaí ioncaim agus foirne. Déanann an Coiste Stiúrtha Náisiúnta Caipitil na haighneachtaí a fhaomhadh, an ailíniú le Plean Náisiúnta Seirbhíse na Seirbhísí Sláinte a sheiceáil, na himpleachtaí ioncaim (más ann dóibh) a scrúdú, agus d'fhéadfaidís iad a eiteach, breis eolais a lorg nó moladh iad a chur sa Phlean Caipitil ag brath ar mhaoiniú caipitil a bheith ar fáil. Tá gach mórthionscadal caipitil a bhfuil breis is €20 milliún de bhuiséad luaite leo faoi réir **anailís costais is tairbhe** shonrach faoi réir **Chód Caiteachais Phoiblí** na Roinne Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe. Déantar athbhreithnithe Foirne Ceannasaíochta / Stiúrthóireachta ar an gclár caipitil ar bhonn rialta. Tá ionadaíocht gach Roinn Seirbhíse ar an gCoiste Stiúrtha Náisiúnta Caipitil.

- Tá na **nósanna imeachta a bhaineann le héadálacha agus diúscairtí maoin**e na FSS ag cloí leis na hoibleagáidí reachtúla atá leagtha síos in Alt 78 agus 79 den Acht Sláinte 1947, mar a leasaíodh ag an Acht Sláinte 2004. Tá sé d'údarás ag an gCeannasaí Eastát idirbhearta maoin atá beartaithe a cheadú suas go dtí teorainn €2 mhilliún, ón am a bheidh siad faofa le ceadú ag an nGrúpa Athbheithnithe Maoine. I gcás idirbhearta os cionn an iomláin sin, caithfidh an tArd-Stiúrthóir iad a cheadú, ón am a mbeidh siad ceadaite ag an nGrúpa Athbheithnithe Maoine agus formhuinithe ag an bhFoireann Cheannasaíochta. Nuair a bheidh idirbhearta os cionn €2 mhilliún ceadaite ag an Ard-Stiúrthóir ní mór iad a chur faoi bhráid na Stiúrthóireachta ansin chun an cead deiridh a fháil. Ní mór cead na Stiúrthóireachta a fháil chun aon mhaoin a dhiúscairt faoi bhun luach an mhargaidh.
- Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag FSS chun **comhlíonadh le gach ciorclán pá agus taistil a eisíonn an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe** a chinntiú. Déileáiltear le haon eisceachtaí aitheanta agus tuairiscítear a leithéid don Aire Sláinte go bliantúil, de réir an Chóid Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit.
- **Tá córas buiséid déabhlóidithe** i bhfeidhm le bainisteoirí sinsearach a tá freagrach as feidmiú laistigh de theorainneacha sainithe cuntasachta agus cuntas maidir le hathruithe suntasacha buiséid a thuairisciú don Ard-Stiúrthóir laistigh de chreat foirmiúil um meantóireacht feidhmíochta (próiseas de chuid an Ghrúpa Náisiúnta Dearbhaithe Pleanála agus Feidhmíochta), a bhfuil tuairisc níos sonraí air thíos.

Maoirseacht na Stiúrthóireachta

In Eanáir 2014, ceapadh **Coiste Iniúcháireachta** nua ar a bhfuil cathaoirleach neamhspleách, comhalta den Stiúrthóireacht agus ceathrar comhaltaí seachtracha faoi réir fhorálacha an Achta um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas), 2013. Is í an Stiúrthóireacht a cheapann an Coiste Iniúcháireachta. Gníomhaíonn sé mar chomhairleoir agus níl aon ghnó Feidhmiúcháin aige.

I dtús 2014, ghlac an **Coiste le Cairt Choiste Iniúcháireachta FSS** nua ina leagtar amach go sonrach an ról, na dualgais chomhairleoireachta agus an t-údarás atá ag an gCoiste, mar aon le cúinsí áirithe riaracháin. Agus comhairle á thabhairt aige don Stiúrthóireacht agus don Ard-Stiúrthóir, bíonn fócas an Choiste Iniúcháireachta dírithe ar rialtacht agus ar chuibeas na n-idirbheartaíochtaí atá cláraithe sna cuntais, agus ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais atá an FSS a oibriú. Ionas go bhfeadfadh sé a chuid dualgas a chomhlíonadh, d'aontaigh an Coiste ar chlár oibre don bhliain faoi réir Chairt an Choiste. De réir an chláir oibre seo, fuair an Coiste tuairiscithe agus páipéir rialta ón bPríomhoifigeach Airgeadais agus ó Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúcháireachta Inmheánaí, a raibh an bheirt acu ag cruinnithe den Choiste go rialta mar aon le baill sinsearach dá bhfoirme. Trí mhiontuairiscí a chruinnithe a chuireann an Coiste a chomhairle ar an Stiúrthóireacht go príomha. Cuirtear na miontuairiscí sin ar fáil agus bíonn siad ar chlár do chruinnithe na Stiúrthóireachta tar éis chruinnithe ábhartha an Choiste Iniúcháireachta. Coinníonn an Coiste Iniúcháireachta cuntas ar na gníomhaíochtaí atá aontaithe aige agus athbheithníonn sé dul chun cinn na mbainistíochta i leith na ngníomhaíochtaí sin. Bhí an Cathaoirleach ag cruinniú amháin den Stiúrthóireacht chun comhairle an Choiste Iniúcháireachta a thabhairt i dtaca le ráitis airgeadais FSS 2013 sular ghlac an Stiúrthóireacht leo.

Tháinig an Coiste Iniúcháireachta le chéile naoi n-uaire in 2014, agus reáchtáladh comhchruinniú den Coiste Iniúcháireachta agus den Choiste Riosca ag tráth eile. Lena chois sin, bhí cruinnithe aonarach go tréimhsiúil ag Cathaoirleach an Coiste Iniúcháireachta leis an Ard-Stiúrthóir, leis an bPríomhoifigeach Airgeadais, le baill sinsearach den fhoireann Airgeadais, leis an Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúcháireachta Inmheánaí agus a bhainisteoirí sinsearach, le bainisteoirí sinsearach eile agus le Cathaoirleach an Choiste Riosca. Bhuail an Cathaoirleach le hionadaithe ó Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, a d'fhreastail go tréimhsiúil ar an gCoiste Iniúcháireachta agus a raibh rochtain dhíreach i gcónaí aige ar Chathaoirleach an Choiste.

Bunaíodh **Coiste Riosca** nua in 2014 faoi réir fhorálacha an Achta um Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas) 2013. Tuairiscíonn an Coiste Riosca don Stiúrthóireacht, tá cathaoirleach neamhspleách air mar aon le comhalta den Stiúrthóireacht agus ceathrar comhaltaí seachtracha. Feidhmíonn an Coiste Riosca faoi Théarmaí Tagartha comhaontaithe agus díríonn sé go príomha ar chabhrú leis an Stiúrthóireacht a dualgais a chomhlíonadh, trí athbhreithniú neamhspleách agus oibiachtúil a sholáthar ar rioscaí neamhairgeadais. Choinnigh an Coiste a théarmaí tagartha agus a chlár oibre faoi athbhreithniú i rith na bliana.

Rinne an Coiste measúnacht ar an gClár Riosca Corparáideach, ar phleananna bainistíochta riosca na Rannán, ar fheidhm Sláinte & Sábháilteachta an FSS, ar thuairiscí na hiniúcháireachta inmheánaí i dtaca le héifeachtúlacht na srianta inmheánacha neamhairgeadais, agus tuarascáil HIQA, feidhmiú mholtaí HIQA san áireamh. D'fhreastail an Stiúrthóir Náisiúnta um Cháilíocht agus Sábháilteacht Othar ar na cruinnithe chun dearbhú a thabhairt faoi éifeachtúlacht na gcóras a bhí bunaithe ag an mbainistíocht chun rioscaí a aithint, a bhainistiú agus a thuairisciú.

Déantar éascú ar an gcomhchaidreamh idir an Coiste Riosca agus an Coiste Iniúcháireachta trí chomhchruinnithe tréimhsiúla den dá choiste, reáchtáladh cruinniú dá leithéid in 2014, agus trí chaidreamh rialta idir an dá chathaoirleach Coiste. Roinntear miontuairiscí gach coiste acu go cómhalmartach. Tháinig an Coiste Riosca agus an Stiúrthóireacht le chéile sé huair in 2014.

Tá **Roinn Iniúcháireachta Inmheánaí** ag an FSS ina bhfuil pearsanra oilte go cuí ag feidhmiú de réir cairt scríofa/téarmaí tagartha atá faofa ag an Stiúrthóireacht. Tuairiscíonn Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúcháireachta Inmheánaí do Ard-Stiúrthóir FSS trí Chathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus tá dlúthchaidreamh oibre aige leis an Ard-Stiúrthóir agus is comhalta é d'fhoireann cheannasaíochta FSS. Tá an Coiste Iniúcháireachta freagrach, i gcomhar leis an Ard-Stiúrthóir, as treorú, tacú agus maoirseacht a dhéanamh ar obair Rannáin Iniúcháireachta Inmheánaí an FSS. Bíonn obair Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúcháireachta Inmheánaí agus a fhoireann bunaithe ar anailís a dhéantar ar na rioscaí airgeadais ina mbíonn an FSS. Bíonn pleananna bliantúla na hIniúcháireachta Inmheánaí, faofa ag an gCoiste Iniúcháireachta, bunaithe ar an anailís seo. Bíonn sé d'aidhm ag na pleananna sin na príomhrioscaí a chlúdach mar aon leis na rialúcháin a ghabhann leo ar bhunús rollach. Fostaíonn an Rannán seirbhís iniúcháireachta IT chun cuidiú le hiniúchtaí speisialta agus ceapadh Deloitte chun an obair sin a dhéanamh. Freastalaíonn Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúcháireachta Inmheánaí ar chruinnithe an Choiste Iniúcháireachta ar fad, agus bíonn cruinnithe rialta pearsanta aige le Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta agus leis an Ard-Stiúrthóir.

I rith na bliana d'athbhreithnigh an Coiste Iniúcháireachta tuairiscí ón Iniúcháireacht Inmheánach, iad seo a leanas san áireamh

- Plean oibre na Iniúcháireachta Inmheánaí do 2014
- tuairiscí achomair gníomhaíochta
- tuairiscí achomair ón Iniúcháireacht Inmheánach agus torthaí do C3 agus C4 2013, agus do C1, C2 agus C3 2014
- tuairiscí ceartrianúcháin ar fheidhmiú moltaí na hIniúcháireachta Inmheánaí
- tuairiscí ar KPIanna agus ar fheidhmíocht

I rith 2014, d'oibrigh an Coiste Iniúchóireachta go dlúth le Stiúrthóir Náisiúnta na hIniúchóireachta Inmheánaí chun breis forbartha agus feabhas a chur ar **Chairt na hIniúchóireachta Inmheánaí**, ar KPIIna an rannáin agus ar fhormáid na dtuairiscí achomair agus na dtuairiscí ceartrianúcháin ar fheidhmiú moltaí a eisíonn an Iniúchóireacht Inmheánach. Tá béim curtha ar an ngá go mbeadh tuairiscí, achoimrí agus rianairí ag cur béime ar chúinsí baolacha a aithnítear in iniúchtaí i dtaca le rialúchán córas airgeadais, ionas go mbeidh an Stiúrthóireacht in ann aird na mbainisteoirí sinsearach a dhíriú níos fearr ar chúinsí dá leithéid. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm lena chinntiú go ngníomhaítear de réir mholtaí na hIniúchóireachta Inmheánaí. Maidir le aon chásanna calaoise nó neamhréireanna eile a aithnítear trí athbhreithniú bainistíochta nó trí iniúchadh, díríonn an bhainistíocht orthu agus cuirtear An Garda Síochána ar an eolas. Rinneadh athbhreithniú agus athchóiriú ar Bheartas Calaoise FSS i rith na bliana. I rith na bliana, d'aontaigh an Iniúchóireacht Inmheánach prótacal leis an gCoiste Iniúchóireachta agus leis an gCoiste Riosca faoina dtabharfar tuairisc don Choiste Riosca ar aon chúinsí riosca neamhairgeadais a aithneofar sna hiniúchtaí.

Déantar **an mhonatóireacht agus an t-athbhreithniú ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais** faoi réir na faisnéise a fhaightear ó obair rannáin na hIniúchóireachta Inmheánaí, ón Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste, ón gCoiste Iniúchóireachta agus ón Stiúrthóireacht. Déanann an Stiúrthóireacht agus an Fhoireann Cheannasaíochta athbhreithniú ar thagairtí agus moltaí a dhéanann an tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste ina litreacha bainistíochta nó i dtuarascálacha eile, dála thuarascálacha Choiste na gCuntas Poiblí, agus gníomhaítear chun moltaí a chur i bhfeidhm. Déanann an Coiste Iniúchóireachta monatóireacht agus athbhreithniú ar a bhfeidhmiú.

Pleanáil, monatóireacht feidhmíochta agus tuairisciú

Déantar pleanáil ag roinnt leibhéal laistigh den FSS agus cuirtear san áireamh ann an treoraíocht inmheánach agus seachtrach atá curtha ar fáil trí, mar shampla, clár athchóirithe an Rialtais, *Sláinte sa Todhchaí*, Ráiteas Straitéise na Roinne Sláinte, doiciméid pholasaí náisiúnta, straitéisí sonracha, réamhaisnéisí geilleagracha, agus tosaíochtaí cliniciúla agus cáilíochta. Ar aon dul le hAlt 31, an tAcht Sláinte 2004 agus Alt 12, an tAcht um Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (Rialachas) 2013, foilsítear **Plean Náisiúnta Seirbhíse** an FSS gach bliain ina mbíonn eolas faoi gcineál agus faoi mhéid na gníomhaíochta seirbhíse a bhfuil gá leis chun cúram sláinte agus sóisialta a chur ar fáil laistigh den leithdháileadh bliantúil cistithe. Áirítear ann tá táscairí feidhmíochta agus bearta gníomhaíochta (Planna) a rianaítear agus a thuairiscítear trí phróiseas an Ghrúpa Náisiúnta Dearbhaithe Pleanála agus Feidhmíochta (NPPAG). Déantar athbhreithniú ar na Planna gach bliain mar chuid den phróiseas pleanála seirbhíse chun a sheiceáil an bhfuil siad fós ábhartha, inbhailithe agus úsáideach. Agus an plean á fhorbairt, léiríonn na bainisteoirí seirbhíse an cineál agus an leibhéal seirbhíse a mheastar a bheith riachtanach agus is féidir a sheachadadh leis na hacmhainní a bhíonn ar fáil an bhliain sin. Tá tuairisc iomlán faoin dul chun cinn agus na torthaí ón bplean i dTuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais an FSS. Cuireadh Plean Seirbhíse Náisiúnta 2014 faoi bhráid an Aire Sláinte ar an 25 Samhain 2013 agus cheadaigh an tAire an plean ar an 16 Nollaig 2013. Cuireadh Plean Seirbhíse Náisiúnta 2015 faoi bhráid an Aire Sláinte ar an 18 Samhain 2014 agus cheadaigh an tAire é ar an 26 Samhain 2014.

Chun taca a chur faoin bPlean Seirbhíse Náisiúnta, foilsíodh **Pleananna Oibriúcháin Rannán** 2014 do Rannáin Ospidéal Géarmhíochaine, Sláinte agus Folláine, Cúram Príomhúil, Meabhairshláinte agus Cúram Sóisialta. Tacaíonn siad sin leis an bhfeidhmiú iomlán agus leagann siad amach riocht grúpa náisiúnta agus réigiúnach/ospidéal do gach Rannán.

I rith 2014, mar chuid den chreat iomlán pleanála agus feidhmíochta, tháinig **an Grúpa Náisiúnta Dearbhaithe Pleanála agus Feidhmíochta (NPPAG)** le chéile gach mí, faoi chathaoirleacht an Leas-Ardstiúrthóir. Mar phríomhghrúpa dearbhaithe pleanála agus feidhmíochta, tá an NPPAG freagrach as

- cinntiú go bhfuil na córais agus na próisis i bhfearas chun leibhéal chúí dhearbhaithe a chur ar fáil don AS, don Stiúrthóireacht agus don Aire go bhfuil an FSS ag cloí lena tiomantais faoin bPlean Seirbhíse Náisiúnta
- athbhreithniú míosúil a dhéanamh ar fheidhmíocht ar fud na heagraíochta, athbhreithniú sonrath ar fheidhmíocht airgeadais san áireamh
- bainistiú a dhéanamh ar an bpróiseas formhádúcháin feidhmíochta agus idirghabhála.
- páirt a ghlacadh sa phróiseas pleanála seirbhíse
- measúnú a dhéanamh ar dhréacht de thuarascáil dearbhaithe feidhmíochta mhíosúil an FSS chun í a chur faoi bhráid an AS agus Stiúrthóireacht na FSS agus ina dhiaidh sin cuirfear faoi bhráid na Roinne í agus foilseofar í.

Áirithe i mballraíocht bhunaidh an NPPAG tá an POA agus iad sin ar fad atá freagrach agus cuntasach as soláthar buiséad agus seirbhísí.

Chun tacú le dearbhú feidhmíochta, déantar próiseas daingean bainistíochta in ullmhú an chruinnithe mhíosúil NPPAG, agus ina dhiaidh sin casann an Leas-AS leis an AS chun athbhreithniú a dhéanamh ar an dréacht den Tuarascáil Dearbhaithe Feidhmíochta (PAR) sula gcuirtear an tuairisc ar an gclár do chruinniú na Foirne Ceannasaíochta ag a ndéantar measúnú foirmiúil uirthi. Roinntear an dréacht den PAR leis an Roinn Sláinte freisin. Mar chomhlacht rialachais don FSS, déanann an Stiúrthóireacht measúnú ar an tuairisc ag a chruinniú míosúil. Nuair a bheidh siad faofa, cuirtear na tuairiscí chúí go foirmiúil faoi bhráid Ard-Rúnaí na Roinne Sláinte, chun cloí leis na riachtanais thuairiscithe don Aire Sláinte (an tAcht Sláinte, 2004) agus foilsítear iad ar www.hse.ie.

I mí Lúnasa 2014, rinneadh rialachas agus feidhmíocht ag an leibhéal réigiúnach a idirthréimhsiú chun ailíniú leis an dearadh nua eagraíochtúil mar chuid den chlár athchóirithe iomlán sláinte. Dá thoradh sin tá freagracht oibriúcháin ann do Phríomhoifigigh na nEagraíochtaí Cúram Sláinte Pobail (CHO) agus do POFanna na nGrúpaí Ospidéal.

Mar chuid de na socrúithe treisithe freagartha do 2015, **bunaíodh Grúpa Náisiúnta Maoirseachta Feidhmíochta (NPOG)** agus cuireadh é sin in ionad an NPPAG. Tá údarás tarmhligthe foirmiúil ón Ard-Stiúrthóir ag an nGrúpa, atá faoi chathaoirleacht an Leas-Ardstiúrthóra, chun feidhmiú mar eochairmheicníocht freagrachta don tseirbhís sláinte agus chun tacaíocht a thabhairt dó féin agus don Stiúrthóireacht i gcomhlíonadh a ndualgas freagrachta. Tá na Stiúrthóirí Náisiúnta freagrach go fóill don Ard-Stiúrthóir as a bhfeidhmíocht agus as feidhmíocht a Rannán.

Mar chuid den phróiseas iomlán freagrachta, tá sé de dhualgas ar an NPOG freagracht a chur ar gach Stiúrthóir Náisiúnta, mar cheannasaíthe ar a Rannáin, as an bhfeidhmíocht i gcomparáid leis an bPlean Seirbhíse Náisiúnta de réir na gceithre cheathramhán den Scórchárta Ualaithe, Cáilíocht agus Sábháilteacht, Airgeadas, Rochtain agus an Fórsa Oibre.

Forbairt thábhachtach is ea tús a bheith curtha le **Creat Freagrachta** mar chuid de shocruithe rialachais iomlána an FSS agus tacóidh sé le feidhmiú na struchtúir nua seirbhíse sláinte. Tá cuid mhór de na próisis fhreagrachta i bhfearas cheana féin agus iad á n-oibriú le roinnt blianta. Seo iad na príomhfhorbairtí do 2015

- treisiú ar na socruithe bainistíochta feidhmíochta idir an tArd-Stiúrthóir agus na Stiúrthóirí Náisiúnta agus idir na Stiúrthóirí Náisiúnta agus na POFanna Grúpaí Ospidéal nuacheaptha agus Príomhoifigigh CHO
- comhaontuithe Feidhmíochta foirmiúla a thabhairt isteach idir an tArd-Stiúrthóir agus na Stiúrthóirí Náisiúnta agus idir na Stiúrthóirí Náisiúnta agus na POFanna Grúpaí Ospidéal nuacheaptha agus Príomhoifigigh CHO
- próiseas foirmiúil géaraithe agus idirghabhála a thabhairt isteach do sheirbhísí tearcfheidhmíochta ina n-áireofar réimse de smachtbhannaí do thearcfheidhmíocht shuntasach nó leanúnach
- socruithe nua bainistíochta ag leibhéal náisiúnta do na Príomhoifigigh nua CHO
- grúpa Náisiúnta Maoirseachta Feidhmíochta a bhunú le cur in áit an Ghrúpa Náisiúnta Dearbhaithe, Pleanála agus Feidhmíochta (NPPAG).

Cuireann **tuairiscí tráthúla agus cuimsitheacha** faoin mbealach a bhfuil seirbhísí ag feidhmiú i gcomparáid le spriocanna éagsúla, spriocanna airgeadais san áireamh, ar chumas fhoireann agus bhainisteoirí an FSS méadú a chur ar éifeachtúlacht agus críochnúlacht seirbhísí. Orthu sin tá

- CompStat (tuairiscí míosúla le hinrochtaineacht gréasáin ag leibhéal ospidéil, ghrúpa ospidéil agus pobail/oifig sláinte áitiúil (LHO)) – Cuireann eolas feidhmíochta laistigh de CompStat bunús faoi Fhórim Réigiúnacha CompStat/Dearbhaithe Feidhmíochta míosúla faoi chathaoirleacht an RDPI. Freastalaíonn pearsanra sinsearach cliniúil agus bainistíochta as ospidéil agus ó LHOnna ar an bhFóram Réigiúnach. Déantar athbhreithniú ar fheidhmíocht oibríochtúil ar fud réimsí lárnach oibríocháin mheadracha agus aontaítear ar phleananna feabhsaithe feidhmíochta. De thoradh athraithe struchtúir agus rialachais i lár 2014, d'aistrigh an ról dearbhaithe feidhmíochta réigiúnach ó na RDPlanna go dtí na Stiúrthóirí Rannán a d'fheidhmigh a gcuid maoirseachta tríd na bainisteoirí ospidéil agus na bainisteoirí ISA. Luigh sé sin leis na struchtúir atá curtha i bhfearas faoin gcreat freagrachta do 2015.
- Déantar comhiomlánú ar Thuairiscí míosúla Eisceachtaí Feidhmíochta réigiúnach chun tuarascáil a chur ar fáil leis an Leas-AS a chur ar an eolas faoi chúinsí réigiúnacha roimh an NPPAG.
- Is é an PAR míosúil a fhaightear as gníomhaíocht chorparáideach, sraitheanna sonraí AD agus Airgeadais, agus faisnéis ó thuairiscí réigiúnacha an príomhpháipéar a mheasann an NPPAG don dearbhú feidhmíochta. Comhlánaítear é sin le sonraí i dTuarascáil Sonraí Bainistíochta (MDR).

De bhreis air sin, mar chuid den phróiseas dearbhaithe feidhmíochta, cuirtear na príomh-thuarascálacha seo a leanas i dtoll a chéile agus foilsítear iad

- **Tuarascáil Bhliantúil agus Ráitis Airgeadais** an FSS – curtha ar fáil agus foilsithe gach bliain chun forbhreathnú a thabhairt ar fheidhmíocht na bliana roimhe sin. Tuarascáil chuimsitheach í seo ar ghníomhaíochta, gnóthachtálacha, dúshlán agus feidhmíocht airgeadais mar atá leagtha síos ina Plean Seirbhíse Náisiúnta. Tríd na ráitis airgeadais iniúchta, tugann an FSS cuntas ar úsáid na n-acmhainní a leithdháileadh ón Rialtas. Ceanglas dlíthiúil is ea Tuarascáil Bhliantúil an FSS faoi alt 37 (an tAcht Sláinte 2004). Ní hionann agus doiciméid agus tuarascálacha eile a éilítear faoi Acht Sláinte, ní chaithfidh an tAire an Tuarascáil Bhliantúil a fhaomhadh. Foilsítear an tuarascáil ar líne ag deireadh mhí Mheithimh gach bliain.
- Foilsítear **Cuntas Leithghabhála** an FSS – ullmhaithe ag an FSS agus iniúchta ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste – ina Thuarascáil Bhliantúil. Cuntas cuimsitheach is ea an Cuntas Leithghabhála d'fheidhmíocht airgeadais FSS sa bhliain, ullmhaithe faoi rialacha cuntasáíochta an Rialtais.

Cuirtear **deais míosúil** ar fáil don POA ina dtuairiscítear ar phríomhréimsí feidhmíochta agus riosca mar a leanas

- torthaí airgeadais I&E: Feidhmíocht i gcoinne buiséid na ngrúpaí ospidéal, na ranna agus na seirbhísí náisiúnta
- torthaí Vóta: Léargas rollach dhá mhí ar fheidhmíocht Vóta i gcomparáid le fo-cheannteideal
- KPIIna príomha Ioncaim: Áirithe ansin tá éileamh a cuireadh isteach, éilithe, ar feitheamh nó ag fanacht le gníomhú comhairleora de bhreis ar na héilimh iomlána ó árachóirí ag rollú thar thréimhse trí mhí agus meadarachtaí i dtaca leis na deich n-ospidéal is laige feidhmíocht.

Dugann na **cuntais mhíosúla bainistíochta** léargas sonrath ar fheidhmíocht airgeadais na heagraíochta i gcomparáid leis an mbuiséad. Tá na nithe seo a leanas áirithe sna cuntais gan a bheith teoranta leo

- feidhmíocht géarchúraim de réir grúpa ospidéal agus réigiún
- feidhmíocht de réir roinne náisiúnta agus de réir réigiúin
- an tSeirbhís um Athchistiú Cúram Príomhúil – feidhmíocht de réir scéime
- Seirbhísí Náisiúnta – feidhmíocht de réir feidhme
- Corparáideach – feidhmíocht de réir feidhme
- feidhmíocht pá, neamhphá agus ioncaim i gcomparáid le próifíl.

Bíonn **cur síos agus anailís** in éineacht leis na cuntais bhainistíochta chun comhthéacs agus cur síos a sholáthar faoi threochtaí atá reatha nó ag teacht chun cinn, agus faoi fheidhmíocht rannach.

Cuirtear doiciméad sonrath **feidhmíochta airgeadais** agus réamh-mheastacháin ar fáil gach mí chun go ndéanfaidh an POA é a mheas. Imlíniú an doiciméad sin na príomhréimsí riosca don eagraíocht de bhreis ar léiriú a thabhairt ar chásanna a d'fhéadfadh tarlú i dtaca leis an dúshlán airgeadais don bhliain. Clúdaíonn an tuarascáil an réamh-mheastachán airgeadais géarchúraim agus rannach don bhliain agus díríonn sí ar phríomhréimsí riosca eagraíochtúla mar aon le chásanna a thairiscint atá bunaithe ar shárú buiséid bunaithe ar fhaisnéis shonrach atá faighte ó sheirbhísí. Déantar an doiciméad shonrach feidhmíochta airgeadais agus réamh-mheasúnaithe seo a roinnt leis an Rialtas freisin agus le comhaltaí de Stiúrtóireacht na Seirbhíse Sláinte agus is cuid lárnach é den phróiseas bainistíochta feidhmíochta.

Tá dualgas ar an FSS **tuarascáil agus tuairisceán míosúil** faoi chúinsí vóta a chur ar fáil don Roinn Sláinte le cur chuig an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER). Bíonn an tuarascáil agus an tuairisceán míosúil cúinsí dlite cúig lá roimh dheireadh gach mí agus is meastachán iad ar chaiteachas míosúil vóta i gcomparáid leis an bpróifíl mhíosúil vóta (buiséad). Déanann an DPER agus an Roinn Airgeadais comhdhlúthú ar na tuairisceáin chúinsí ó gach Vóta agus foilsítear iad ar an 2ú nó 3ú lá oibre de gach mí mar chuid de thuairisceáin mhíosúla an Stáitchiste.

Ní mór don FSS freisin **tuarascáil agus tuairisceán míosúil** ar chaiteachas vóta a chur ar fáil faoin 5ú lá oibre de gach mí. Tugann an tuairisceán sin cuntas ar an bhfórchaitheachas Vóta de réir fho-cheanteidil i gcomparáid leis an bpróifíl vóta (buiséad). Síniú an tOifigeach Cuntasíochta an tuairisc agus an tuairisceán míosúil vóta araon.

Déanann an **tAonad Stáitchiste Tuairisc Airgeadais** mhíosúil a ghiniúint ina n-áirítear meadarachtaí as roinnt foinsí ar a n-áirítear an tsamhail Réamhaisnéise Airgeadais, chun comharthaí luatha a thabhairt faoin staid deireadh bliana. Tá an tuairisc sin ina cuid den chlár do na cruinnithe míosúla leis an Roinn Sláinte agus an DPER. Déanann an tuarascáil imlíniú ar na treochtaí airgeadais ar roinnt bealaí agus tugann sí táscairí luath faoi rathúlacht nó eile na bpleananna srianta costas go dáta mar aon le féidearthachtaí don bhliain ar fad bunaithe ar na cásanna is fearr go dtí an cás is dóigh a tharlóidh.

Is é **an tAonad Faisnéise Gnó** (BIU) an stóras lárnach d'fhaisnéis gníomhaíochtaí laistigh den FSS i dtaca le seirbhísí géarchúraim agus pobail. Déantar cuid mhór sonraí, bhailiú, a shaincagadh, a fhaomhadh agus a anailísiú san aonad. Úsáidtear na sonraí i meantóireacht agus i dtomhas feidhmíochta a bhfuil tionchar aige ar an FSS agus cinntí oibríochtúla agus straitéiseacha a ndéanamh.

Bíonn na tuairisceáin sonraí bunaithe go príomha ar an ngníomhaíocht agus ar na spriocanna a bhíonn i bPlean Seirbhíse Naisiúnta na bliana reatha. Saincagann anailísithe rannacha na sonraí agus deimhníonn siad iad ó thaobh cáilíochta de. De bhreis air sin, ullmhaíonn na hanailísithe graif a léiríonn treochtaí san fheidhmíocht i ngach Roinn agus rianaítear an soláthar seirbhíse i gcomparáid leis an sprioc. I gcás go mbíonn neamhréireachtaí sna tuairisceáin sonraí, cuirtear ceistiúcháin chuig na Bainisteoirí Gnó chun cruinneas na faisnéise a fuarthas a dheimhniú. Leanann an fhoireann suas na ceistiúcháin agus deimhnítear an fhaisnéis leis na seirbhísí chun a chinntiú go mbíonn na sonraí a fhaightear cruinn.

Bainistíocht riosca

Tuigeann an FSS an tábhacht a bhaineann le **bainistíocht riosca, bainistíocht riosca airgeadais** san áireamh, mar phróiseas riachtanach i seachadadh seirbhísí ardcháilíochta agus sábháilte. Is ionann bainistíocht riosca ag leibhéal oibríochtúil agus feidhm bainistíochta líne. Tá dualgas ar gach Roinn cur síos ar dhéanamh ar shocruithe cuntasachta chun riosca a bhainistiú ag gach leibhéal laistigh den Stiúthóireacht. Tá na socruithe sin ina gcuid den ghnáthmheicníocht tuairiscithe chun a chinntiú go bhfuil bainistíocht riosca leabaithe sa phróiseas gnó. Tá dualgas ar gach seirbhís/feidhm riosca a bhaineann lena réimse féin a aithint, a mheas agus a bhainistiú; is é an clár rioscaí an príomhuirlis chun an fhaisnéis riosca sin a chur in iúl. Nuair a aithnítear rioscaí a bhfuil ionchas suntasach acu tionchar a imirt ar spriocanna foriomlána an FSS déantar iad a thaifeadadh sa Chlár Rioscaí Corparáideach. Meicníocht atá sa chlár chun dearbhú (fianaise) a thabhairt don Stiúthóireacht go bhfuil riosca á aithint, á mheas agus á bhainistiú agus go bhfuil raon beart rialaithe agus pleananna gníomhaíochta i bhfeidhm am ar bith chun na rioscaí aitheanta a mhaolú. Cuirtear tuarascálacha rialta faoi stádas na rioscaí corparáideacha faoi bhráid an Choiste Riosca. Tá sraith iomlán polasaithe, nósanna imeachta agus treoirínte bainistíochta riosca an FSS foilsithe ar www.hse.ie.

Tá tionchar airgeadais na gcúinsí cliniciúla agus oibríocháin léirithe sna cásanna a shocraigh an Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát (SCA) agus na hárachóirí, thar cheann an FSS. Tá an fhreagracht as bainistiú ar éilimh i gcoinne an FSS i dtaca le faillí cliniciúil, gortú pearsanta agus damáiste maoiní curtha ar an SCA de réir reachtaíochta. Lena chois sin, cuireann an SCA comhairle agus tacaíocht ar fáil do phearsanra bhainistíochta riosca, cliniciúil agus riaracháin an FSS d'fhonn tacú le sábháilteacht othar agus laghdú a dhéanamh ar éilimh agus ar dhlíthíocht amach anseo. I gcásanna ina ndéantar éilimh is é an cuspóir ná bainistiú a dhéanamh ar na héilimh sin lena chinntiú go gcoinnítear dliteanas an Stáit agus na costais a ghabhann leis chomh híseal agus is féidir. Déanann an SCA óstáil ar chóras **náisiúnta leictreonach um thuiriscíú bainistíochta ar chásanna díobhálacha** a éascaíonn an fiosrúchan ar aon éilimh iardain mar aon le sainaithint agus anailís ar threochtaí agus ar phatrúin atá ag teacht chun cinn. An aidhm atá leis sin ná go dtacódh na ceachtanna a fhoghlaimítear ón anailís sin chun sábháilteacht othar a fheabhsú agus cuidíonn sin chun laghdú a dhéanamh ar éilimh san FSS. Gach bliain, pleanálann agus feidhmíonn an FSS clár oibre bhainistíochta riosca bunaithe ar an anailís a dhéantar ar éilimh agus ar shonraí treochta cásanna, ar cheanglais dhlíthiúla agus fasaigh, agus ar fhorbairtí a bhíonn déanta le gairid ar bhainistiú riosca dlíthíochta, go náisiúnta agus go hidirnáisiúnta. Sheachaid aonaid bhainistíochta riosca an SCA clár cuimsitheach oiliúna agus seimineár i rith 2014. Soláthraíonn an SCA comhairle árachais maidir le conarthaí, ceadúnais, scéimeanna agus tairiscintí FSS i gcásanna ina bhfuil slánaíocht Stáit i gceist nó ar árachais a theastaíonn sa chás nach mbíonn slánaíocht i gceist. Cinntíonn sé seo go bhfuil dliteanas Stáit á laghdú ar an mbealach is costéifeachtúla agus is féidir.

Rialúcháin ar incháilitheacht do cártaí leighis

Ciallaíonn an scála costas laistigh de Scéimeanna Cúram Príomhúil agus Cártaí Leighis agus an líon idirbheart atá luaite leo go bhfuil réimsí ionchasacha riosca i gceist nach mór a bhainistiú.

I gcoitinne, braitheann incháilitheacht chun cárta leighis a fháil ar an measúnú a dhéantar ar acmhainní an iarratasóra. Déantar an measúnú sin nuair a dhéantar an chéad iarratas ar chárta leighis agus déantar in athuair é go tréimhsiúil chun incháilitheacht leanúnach a chinntiú. Deontar formhór na gcártaí leighis ar feadh trí bliana tar éis an mheasúnaithe ar incháilitheacht. Ach sin ráite, d'fheadh deireadh a theacht leis an incháilitheacht má thagann athrú ar chúinsí agus dá réir d'fheadfadh athbhreithniú a bheith i gceist i rith na tréimhse incháilitheachta chun incháilitheacht leanúnach a chinntiú.

Ritheadh reachtaíocht nua in 2013 ionas go bhféadfaí eolas a roinnt leis na Coimisinéirí Ioncaim agus leis an Roinn Coimirce Sóisialaí. A luaithe agus a bhí fáil ar an eolas ó na Coimisinéirí Ioncaim, rinneadh é a ionchorpráidiú isteach sa phróiseas anailíse riosca agus chuidigh sin chun an cur chuige don athbhreithniú a roghnú. Táthar ag leanacht den fhorbairt ar réimse agus ar cháilíocht na comhroinnte eolais don rialú ar incháilitheacht do chártaí leighis.

Athbhreithniú ar fhógraí athnuachana

Ar an 1 Eanáir 2014, bhí 1,849,380 cárta leighis éisithe mar aon le 125,425 cárta cuarta dochtúra. I rith 2014, bhí 1,005,299 le n-imeacht as dáta ina dtráinsí míosúla. Bhí anailís riosca le déanamh ar an ngrúpa iomlán i ngach tráinse míosúil a bhí ag druidim le ham éaga chun a dhéanamh amach cén cur chuige athbhreithnithe a d'úsáidí i ngach cás acu. Eisíodh fógraí athnuachana i dtaca le 631,630 duine. Níor eisíodh fógraí athnuachana don 373,669 duine a bhí fágtha mar gur breithníodh ar bhonn measúnaithe riosca (inar áiríodh sonraí ó na Coimisinéirí Ioncaim) nach raibh ann ach riosca beag nó nach raibh aon riosca ann go mbeadh na daoine sin neamh-incháilithe ar feadh bliana eile. Is féidir athnuachan a dhéanamh ar chárta leighis tar éis athbhreithniú iomlán ar incháilitheacht ag an FSS nó trí fhéinmheasúnú shealbhóir an chárta, ag brath ar an riosca coibhneasta a aithníodh le linn an phróisis measúnaithe riosca. As na 631,630 athnuachan a eisíodh in 2014, bhí athbhreithniú iomlán i gceist le 152,297 agus d'iarr 479,333 ar an sealbhóir cárta féinmheasúnú a dhéanamh.

Faoin Aibreán 2015, bhí deireadh curtha leis an measúnú ar incháilitheacht i dtaca le 472,794 (74.85%) de na sealbhóirí cártaí

- deimhníodh incháilitheacht i ndáil le 465,268 cárta (98.4%)
- níor dearnadh athnuachan ar 7,526 cárta (1.6%) toisc nár comhlíonadh na critéir incháilitheachta, m.sh., uasteorainneacha ioncaim
- in 3,526 cás (0.56%) bhí an sealbhóir cárta básaithe
- níor dearnadh athnuachan ar 125,963 (19.94%) de na cártaí, geall leis, mar nár fhreagair an sealbhóir an próiseas athnuachana
- bhí an measúnú incháilitheachta ag dul ar aghaidh i dtaca le 29,347 cárta (4.65%).

Athbhreithnithe sprioctha

'Spriochtar' athbhreithniú nuair a thosaítear é i rith na tréimhse incháilitheachta seachas nuair a bhíonn an cárta le hathnuachan. I rith 2014, d'eisigh an FSS 58,422 athbhreithniú sprioctha. Faoi Aibreán 2015, bhí deireadh curtha leis an measúnú ar incháilitheacht i dtaca le 49,633 de na sealbhóirí cártaí

- deimhníodh incháilitheacht i ndáil le 49,144 cárta (99% de na measúnaithe a bhí críochnaithe)
- cuireadh deireadh leis an incháilitheacht in 489 cás (1% de na measúnaithe a bhí críochnaithe) toisc nár comhlíonadh na critéir incháilitheachta.

I 5,631 (9.6%) eile de na hathbheithnithe cártaí, níor dearnach athnuachan ar na cártaí mar nár fhreagair an sealbhóir an próiseas athnuachana. Bhí an measúnú incháilitheachta ag dul ar aghaidh i dtaca le 600 cárta agus in 2,558 cás bhí an sealbhóir carta básaithe.

Rinneadh athbheithniú ar 690,052 duine san iomlán i rith 2014.

Dearbhú cónaithe

De bhreis ar an athbheithniú incháilitheachta atá imlínithe thuas, bhain an FSS úsáid freisin as measúnú riosca chun a shocrú cén uair ba chóir dearbhú cónaithe sa Stát a lorg i dtaca le cártaí neamhghníomhacha.

Le linn 2014, chuathas i dteagmháil le 96,902 duine a raibh a gcártaí leighis neamhghníomhach agus iarraidh dearbhú cónaithe orthu. Faoi Aibreán 2015, bhí dearbhú cónaithe tugtha ag 71,823 duine aonair (74.12%). Baineadh incháilitheacht i ndáil le 25,079 cárta (25.88%).

An ráta iomlán neamh-incháilitheachta

Tá seans go mbeidh na rátaí neamh-in-athnuaithe agus neamh-incháilitheachta a gheofar as na hathbheithnithe riosca-bhunaithe agus sprioctha níos airde ná na cinn a bhaineann leis an bpobal sealbhóirí cártaí leighis i gcoitinne. Níl aon mheastachán iontaofa ag an FSS faoi láthair den leibhéal incháilitheachta ar fud an phobail sealbhóirí cártaí. Táthar ag scrúdú roghanna chun modheolaíocht a fhorbairt le meastacháin iontaofa a fhorbairt.

Rialachas ar dheontais do ghníomhaireachtaí seachtracha

In 2014, bhain os cionn €3.4 billiún de chaiteachas iomlán an FSS le deontais do ghníomhaireachtaí deonacha. Tá an creat dlíthiúil atá mar bhonn leis an tacaíocht airgeadais a sholáthraíonn an FSS do sholáthraithe seirbhíse sonrathite san Acht Sláinte 2004.

Léirigh torthaí iniúcháireachta i mbliaanta roimhe go raibh laigí srianta i rialachas deontas, go háirithe i dtaca leis an monatóireacht agus an mhairseacht ar ghníomhaireachtaí a bhí ag fáil cistiú ón státchiste, agus áirithe leo, seo a leanas

- gan dóthain fianaise a bheith ar mhonatóireacht agus mairseacht fhoirmiúil ar ghníomhaireachtaí ag an FSS
- easpa athbheithnithe agus réitigh ar ráitis airgeadais na ndeontaithe le taifid an FSS
- laigí sna córais rialaithe inmheánaigh airgeadais laistigh de na gníomhaireachtaí sin a bhí ag fáil cistiú státchiste ón FSS
- bhí nósanna imeachta an FSS a bhí in úsáid ag oifigí áitiúla sláinte chun deontais a phróiseáil i bhfoirm dréachta.

Airithe sna beartais agus nósanna imeachta atá i bhfearas maidir le rialachas deontas do ghníomhaireachtaí tá siad seo a leanas

- Tá **creat náisiúnta rialachais** foirmiúil ag an FSS mar aon le doiciméid atá caighdeánaithe go náisiúnta chun an maoiniú a sholáthraítear d'eagraíochtaí neamhrechtúil a rialú. Tá sé mar aidhm ag an gcreat rialachais seo a chinntiú go bhfeidhmeofar go caighdeánach, comhsheasmhach prionsabail dea-rialachais a bheidh daingean agus éifeachtach lena chinntiú go gcomhlíonfaidh an FSS agus an ghníomhaireacht dheontaschistithe araon a n-obleagáidí faoi seach.

- Is é polasaí an FSS go mbeadh **cáipéisíocht rialachais** atá feidhmíthe mar is cóir i bhfearas le gach gníomhaireacht deontaschistithe ar bhealach tráthúil. Tá an polasaí sin imlínte sa Rialachán Airgeadais Náisiúnta, *NFR-31 Deontais do Ghníomhaireachtaí Seachtracha*, agus sonraíte i lámhleabhar cuimsitheach oibriúcháin. Tá an cháipéisíocht rialachais chaighdeánach náisiúnta, nósanna imeachta oibriúcháin, teoracha agus foirmeacha an phróisis rialaithe ar shuíomh inlín an FSS. Ach sin ráite, bhí tionchar diúltach ag méid an dúshláin airgeadais in 2014 mar aon leis an bhfócas breise ar chomhlíontacht ar thráthúlacht bhailchríoch na socrúithe.
- Sonraítear na riachtanais atá le hathbhreithniú feidhmíochta ar a n-áirítear taisceadh agus athbhreithniú ar ráitis airgeadais agus cruinnithe athbhreithnithe tréimhsiúla le gníomhaireachtaí i dtaca le ráitis airgeadais ar bhunús comhréire sa cháipéisíocht rialachais agus sna nósanna imeachta oibriúcháin araon.

Rinneadh breis forbartha agus feabhsúcháin ar rialúcháin réamhbheithreacha in 2014, ar a n-áirítear

- Tá **Aonad Comhlíontachta** bunaithe chun maoirseacht cláir a dhéanamh ar na socrúithe atá i bhfearas leis na soláthróirí deonacha a fhaigheann cistiú ón FSS. Cuirfidh an tAonad Comhlíontachta béim ar leith ar chúinsí a ardaítear agus ar mholtaí a dhéanann an C&AG agus aonad Iníuchóireachta Inmheánaí an FSS araon. Maidir le monatóireacht agus maoirseacht, tá dhá ghrúpa oibre bunaithe ag an Aonad Comhlíontachta – ceann acu ag leibhéal corparáideach agus ceann ag leibhéal oibriúcháin – a threiseoidh an fócas iomlán sa réimse sin.
- Rinneadh leasú ar an **socrú náisiúnta um sheirbhís chaighdeánach** i rith 2014 leis na hathruithe is gá a ionchorpráidiú chun na nuashonrúcháin a chur leis na riachtanais reachtúla do ghníomhaireachtaí a fhaigheann cistiú stáitchiste, ar a n-áirítear soláthar eolais airgeadais atá níos inrochtana agus níos follasaí, go háirithe i dtaca le tuarastail na mball sinsearach foirme. Tá agus bhí sé ina choinníoll de socrú seirbhíse go gcaithfidh na gníomhaireachtaí cloí le soláthar poiblí. Léiríonn gach socrú seirbhíse castacht na seirbhísí a chuirtear ar fáil agus áirithe ann tá na riachtanais rialachais corparáideacha agus chliniciúla, caighdeáin cháilíochta agus cóid chleachtais do sheirbhísí agus rialacháin airgeadais.
- Tá leathnú curtha ag an FSS ar bhainistíocht, rialachas agus rannpháirtíocht le gníomhaireachtaí Alt 38 a fhaigheann cistiú trí **phróiseas dearbhaithe comhlíontachta bliantúil** a thabhairt isteach in 2014. Tá sé iarrtha ar chomhlacht rialaithe gach Gníomhaireacht iniúchadh inmheánach a dhéanamh ar chreataí rialaithe agus ar phróisis inmheánacha a n-eagraíocht chun measúnú a dhéanamh ar a gcumas cloí leis na coinníollacha atá i socrú seirbhíse an FSS, agus dearbhú sínithe a thabhairt ar a riocht maidir leis sin. Tá an taisceadh seo, ina raibh ráitis airgeadais, críochnaithe ag na gníomhaireachtaí Alt 38 ar fad agus tá an FSS i dteagmháil le gach gníomhaireacht chun déileáil le réimsí neamhchomhlíonta atá aimsithe. Chun tacú leis na gníomhaireachtaí, tá fóram náisiúnta óstáilte ag an FSS do gach Cathaoirleach ar chomhlachtaí rialaithe na ngníomhaireachtaí chun eolas agus treoraíocht a thabhairt i gcomhpháirtíocht le comhlachtaí rialála ar nós Oifig an Stiúrthóra um Fhorfheidhmiú Corparáideach chun tacú leo ina ndualgas freagrachta.
- Tá an **ráiteas comhlíontachta bliantúil** i dtaca le 2013 sínithe ag na gníomhaireachtaí Alt 38 ar fad. Tá athbhreithniú déanta ag an Aonad Comhlíontachta ar na ráitis dhearbhaithe comhlíontachta sin agus tá teimpléad do 2014 eisithe chuig na gníomhaireachtaí go léir, bunaithe ar an bpróiseas athbhreithnithe. Áirithe ansin tá mír bhreise faoi fhochuideachtaí.
- Tá **teimpléad do shonraíocht caighdeáin seirbhíse náisiúnta forbartha** ag an FSS freisin leis an earnáil mhíchumais, rud a cheadaíonn leibhéal ard follasachta agus rialaithe bainistíochta ar ionaid aonair soláthair seirbhísí agus na hacmhainní a úsáideadh chun na seirbhísí sin a chur ar fáil. Ceadóidh na forbairtí sin don FSS na straitéisí atá imlínte in *Sláinte sa Todhchaí* a chur chun cinn, agus forbairt a dhéanamh ar an tsamhail mhaoinithe “leanann an t-airgead an t-othar”.
- Cuireadh fáil go céimneach ar chóras náisiúnta IT, **Rialachas um Sholáthraithe Seirbhíse Ar Líne**, chun tacú leis na bainisteoirí áitiúla ina ndualgais fhreagrachta i dtaca le rialachas deontas.

Sárúithe Suntasacha an Chórais Rialaithe in 2014

Géilliúlacht le treoracha soláthair

Nuair a bhíonn earraí agus seirbhísí a soláthar, caithfidh gach réimse laistigh den FSS cloí leis na nósanna imeachta ábhartha soláthair atá leagtha síos go sonrath i Rialacháin Naisiúnta Airgeadais an FSS.

In 2014 agus i mblianta roimhe sin, tá leibhéal suntasach neamhchomhlíontachta le rialacha soláthair aitheanta, go háirithe i gcásanna nár cloíodh le riachtanais i dtaca le tástáil margaidh, tairiscintí nó próisis iomaíocha.

Tá sé de dhualgas ar an FSS tuairisceán bliantúil a chur ar fáil (an tuairisceán 40/02) don Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus don Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe faoin 31 Márta i dtaca leis an mbliain airgeadais roimhe sin. Ní mór don tuairisceán sin sonraí a nochtadh faoi aon chonarthaí de bhreis ar €25,000 (gan CBL a áireamh), a bronnadh gan próiseas iomaíoch a bheith i gceist leo. Níl aon chóras láraithe uathoibríthe ag an FSS atá in ann chonarthaí a bronnadh gan próiseas iomaíoch a aithint. Ina áit sin, braitear ar na réimsí ar leith féinmheasúnú a dhéanamh ar neamhchomhlíonadh den chineál sin, é a aithint agus a thuairisciú. Léiríonn tuairisceán 40/02 an FSS do 2014 gur ceadaíodh 299 conradh de bhreis ar €25,000, a raibh luach comhiomlán de €56.5 milliún acu, gan aon phróiseas iomaíoch (2013: 116 conradh a raibh luach comhiomlán de €17.8 milliún acu). Ach sin ráite, tá fianaise ann, mar a tharla i mblianta roimhe sin, nach raibh gach cás de sholáthar neamhiomaíoch ba chóir a bheith tugtha sa tuairisceán áirithe i dtuairisceáin 2014.

Seo a leanas achoimre ar na gníomhaíochtaí a rinne an FSS in 2014 chun feabhas a chur ar an gcomhlíontacht le rialacha soláthair

- Comhcheanglaíodh roinnt socruithe creata ar an mbunús go raibh riachtanais chosúla acu. Faoi láthair, tá 80 creat-chomhantú náisiúnta i bhfearas ag clúdach fhormhór na gcatagóirí coitianta caiteachais agus tá breis agus 550 conradh lárnach i bhfearas ag clúdach caiteachais iomláin bhliantúil de €426 milliún. Chun feabhas a chur ar fheasacht na foirne faoi chreat-chomhaontuithe agus conarthaí atá i bhfeidhm, tá Córas Foinsithe Solátharchuidithe (PASS) forbartha ag an FSS a thugann cead rochtana do shealbhóirí buiséad ar an eolas reatha faoi chonarthaí.
- Tá tús curtha ag an FSS le feidhmiú céimneach ar mhúnla de Lárionad Náisiúnta Dáiliúcháin a comhdhlúthóidh an sealúchas stoic ar fud an FSS, a fheabhsóidh comhlíontacht conarthaí, a mhéadóidh bainistíocht stoic ag an bpointe úsáide, agus a rialóidh éifeachtúlachtaí costais mar aon lena gcur ar fáil. Ó thús 2014, tá laghdúithe costais de bhreis agus €50 milliún bainte amach ag Soláthar FSS. Ó forbraíodh feidhm lárnach Soláthair in 2010, tá sábhálacha iomlána de €250 milliún déanta.
- Tá tús curtha leis an obair ar chóras um Ollstór Sonraí agus Faisnéis Gnó faoina bhféadfar eolas a asbhaint do thuairisciú, anailís sonraí agus comparáid ar fud na ilchórais airgeadais atá in úsáid ar fud an FSS faoi láthair.
- Tá tús curtha le clár oiliúna soláthair agus cuirfear é sin ar fáil don fhoireann ar fud an FSS faoi C2 2015. Tá oiliúint fhoirmiúil faighte ag breis agus 100 ball foirne go dtí seo faoin glár sin.
- I rith 2014, thug an FSS faoi mhéadú a chur ar an leibhéal caidrimh agus oiliúna don fhoireann i dtaca le riachtanais an Chiorcláin 40/02 agus le rialacha soláthair i gcoitinne. Dá thoradh sin tá ardú suntasach tagtha ar na leibhéil fhaisnéisithe sa tuairisceán 40/02 do 2014.

Cuideoidh na córais agus na próisis fheabhsaithe sin leis na sealbhóirí buiséad agus le Soláthar chun réimsí a aithint inar féidir éifeachtúlachtaí níos fearr a bhaint amach agus tacú le comhlíontacht na rialacha soláthair. Eochairchuspóir d'aon chóras nua airgeadais agus soláthair is ea teicneolaíocht so-úsáidte tosaigh a chur ar fáil chun tacú le pobal mór ceannaitheoirí neamhghairmiúla an FSS ionas go bhfeabhsófar comhlíontacht agus go bhfaighfeadh luach ar airgead.

In Aibreán 2015, cheadaigh An Coiste Seirbhísí Gnó Sláinte togra mionsonraithe chun tús a chur le forfheidhmiú an struchtúir cheadaithe foirne le haonad Foinsithe & Conarthaí a bhunú laistigh den HBS i gcomhthéacs an mhúnla nua Soláthair Rialtais. Tá tús áite tugtha don chéad deich bpost (as iomlán de 17) lena líonadh láithreach.

Rialuithe airgid

Léiríonn scrúduithe atá déanta ag an Iniúchóireacht Inmheánach ar shaoráidí bialainne agus páirceála carranna go bhfuil rioscaí rialúcháin sna nósanna imeachta do bhainistíocht agus do choinneáil airgid tirim, go háirithe i dtaca le slándáil fhisiciúil airgid, dóthain árachais a bheith ar airgead tirim faoi bhealach, imréiteach ar fháltais airgid le lóisteálacha bainc agus deighilt dualgas. Tá na rioscaí rialúcháin sin aitheanta ag an Iniúchóireacht Inmheánach mar rioscaí a d'fhéadfadh a bheith sistéimeach.

Tá moltaí sonracha déanta ag an Iniúchóireacht Inmheánach i dtaca le gach iniúchadh agus tá an bhainistíocht á gcur sin i bhfeidhm sna hionaid atá i gceist. De bhreis air sin, tá an cur chuige iomlán i dtaca le láimhsiú airgid tirim á mheas ag an nGrúpa Naisiúnta Cinnteachta Rialuithe Airgeadais, d'fhonn tús a chur leis an bhforbairt ar straitéis uileghabhálach bainistíochta airgeadais don FSS i rith 2015. Idir an dá linn, tá nuashonrú déanta ar Rialacháin Naisiúnta Airgeadais an FSS chun glacadh leis na moltaí ón Iniúchóireacht Inmheánach i dtaca le nósanna imeachta bainistíochta airgid i gcoitinne.

Géilliúntas cánach

Críochnaíodh féinathbhreithniú cuimsitheach comhlíonta cánach le linn na bliana le cabhair sheachtrach speisialaithe chánach; tionscnaíodh an t-athbhreithniú i 2013. Cuireadh an féinathbhreithniú i gcrích ar fud gach ceanteidil chánach a bhfuil cuntais le tabhairt ag an FSS dóibh, agus díríodh go háirithe ar na réimsí riosca sin a aithníodh ag an measúnú foirmeálta riosca chánach a críochnaíodh i 2012. Leagadh sonraí amach faoi ghannócaíocht chánach a aithníodh le linn an féinathbhreithnithe i nochtadh deonach neamhspreagtha a cuireadh faoi bhráid na gCoimisinéirí Ioncaim (ús agus pionóis san áireamh) i Mí na Nollag 2014. Ní raibh an nochtadh ábhartha i dtéarmaí airgeadais i gcomhthéacs dliteanas iomlán bliantúil cánach na FSS.

Tá céimeanna tógtha ag an FSS chun déileáil le réimsí neamhchomhlíontachta a aithníodh le linn an chleachtaidh fhéin-athbhreithnithe, chun comhlíontacht cánach a bheith chomh maith agus is féidir, mar seo a leanas

- Ag deireadh 2013, bunaíodh rannóg lárnach bhuan intí cánach a dhéileálfadh le gach gnó cánach don FSS.
- In áit ar aithníodh rioscaí comhlíontachta, chuir an fhoireann chánach aighneachtaí foirmiúla chuig na Coimisinéirí Ioncaim agus mar fhreagra tá rialuithe faighte i scríbhinn ó na Coimisinéirí. Cuireann sé sin an scéal ar bhonn foirmiúil i roinnt de na réimsí riosca agus tá deireadh curtha aige le haon débhríocht sa mhíniú a bhaintear as treoraíocht na gCoimisinéirí Ioncaim mar dá uireasa go bhféadfá an FSS a chur faoi dhliteanas cánach amach anseo.

- Cruinnithe sceidealaithe míosúla leis na Coimisinéirí Ioncaim mar chuid den chlár comhoibrithe comhlíontachta: Bhí cruinniú uair sa mhí ar a laghad ag an FSS le hoifigigh na gCoimisinéirí Ioncaim i rith 2014 chun iad a chur ar an eolas faoin dul chun cinn a bhíodhas a dhéanamh leis an nochtadh a rinneadh go deonach. De thoradh na gcruinnithe míosúla tá caidreamh cuiditheach cothaithe leis na Coimisinéirí Ioncaim agus tugann siad deis freisin chun eolas a roinnt faoi fhorbairtí cánach i gcoitinne.
- Tá beartas foirmiúil cánach forbartha don FSS ina gcuimsítear na beartais chánach go léir, na nósanna imeachta agus na nótaí treoraíochta. Tá athbhreithniú déanta ar rialacháin airgeadais (NFRs) agus, nuair is cuí, iad leasaithe agus nuashonraithe don reachtaíocht agus don chleachtas cánach reatha mar aon le rialuithe scríofa ó na Coimisinéirí Ioncaim agus cúinsí eile atá aitheanta mar chuid den chleachtas féin-athbhreithnithe. Tá treoirnótaí agus meamraim mhíniúcháin ag an bhfoireann cánach faoi réimse leathan de chúinsí coiteanna a tháinig chun cinn san FSS ar fud na gceannteideal canach agus tá siad sin ar fáil don fhoireann ar fad ar shuíomh inlín an FSS. Chuir an fhoireann cánach oiliúint ar fáil don fhoireann phróiseála cánach in 2014.
- Dhearaigh foireann cánach an FSS clár céimneach de sheiceálacha sláinte cánach agus cuirfead é sin i bhfeidhm go céimneach i rith 2015. Caithfidh gach suíomh próiseála athbhreithnithe mionsonraithe a dhéanamh ar bhonn céimneach chun dearbhaithe leanúnacha a thabhairt faoi chomhlíontacht canach. Lena chois sin, fiosrófar teicnící ríomh-iniúchta d'fhonn an próiseas a shruthlíniú.

Tá an FSS tiomanta i gcónaí do ghéilliúntas den scoth do na dlíthe cánacha.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh

Tá an t-athbhreithniú bliantúil ar éifeachtúlacht chóras rialaithe inmheánaigh an FSS dírithe ar dheis a thabhairt don Ard-Stiúrthóir, mar Oifigeach Cuntasaíochta, agus do Stiúrthóireacht an FSS cloí lena ndualgas iad féin a bheith sásta agus a dheimhniú don Aire Sláinte agus don Oireachtas go bhfuil rialú cuí éifeachtach laistigh den FSS. I rith 2014 rinne an Stiúrthóireacht Airgeadais Athbhreithniú foirmiúil ar an gCóras Rialaithe Inmheánach san FSS agus is iad a thorthaí sin a bhí mar bhonn leis an Ráiteas seo faoin Rialú Inmheánach Airgeadais. Is iad bainisteoirí airgeadais a bhfuil saineolas acu i réimsí airgeadais, iniúchta, rialú agus riosca a rinne an t-athbhreithniú. Baineann athbhreithnithe bliantúla ar an gcóras inmheánach rialaithe úsáid as modheolaíocht próiseas dearbhaithe rialaithe atá seanbhunaithe agus tuilleadh forbartha déanta air don athbhreithniú seo i rith 2014.

Rinneadh leasú agus méadú suntasach ar an bpróiseas athbhreithnithe do 2014 agus d'fhostaigh an FSS tacaíocht ó speisialtóirí seachtracha chun athbhreithniú, deimhniú agus dearbhú a dhéanamh ar an bpróiseas athbhreithnithe leasaithe chun a chinntiú go bhfuil sé ag cloí leis na caighdeáin dea-chleachtais.

Tá an t-athbhreithniú bunaithe ar eolas ó na heilimintí seo a leanas a dtugann gach ceann acu fianaise faoi éifeachtúlacht, nó a mhalairt, an chórais rialaithe inmheánaigh san FSS:

Ceistneoir Faoin Rialú Inmheánach (ICQ)

Bhí an ICQ le comhlánú ag gach ball foirne ar Ghrád VIII (nó a chomhionann) agus os a chionn sin, a chuireann a síniú freisin leis an Ráiteas Dearbhaithe Rialaithe bliantúil. Rinneadh athfhorbairt fhorleathan ar ábhar agus ar leagan amach an ICQ in 2014 agus méadaíodh é go dtí 169 ceisteanna thar 13 de réimsí lárnach rialaithe. Don chéad uair, in 2014, rinneadh óstáil ar an ICQ ar líne agus chomhlánaigh na freagróirí é i bhformaid leictreonach. Le haistriú an ICQ go dtí formáid leictreonach tá éascú déanta ar anailís shonrach staidrimh ar na freagraí a fuarthas ó bhreis agus 1,100 bainisteoirí sinsearach. Cuideoidh an anailís leis an bhfócas ar mheasúnú riachtanas oiliúna agus ar bhainistíocht riosca in 2015.

Ráiteas Dearbhaithe Rialuithe (CAS)

Tá an CAS le líonadh freisin ag gach bainisteoir sinsearach, riaracháin agus cliniciúil, ó leibhéal Stiúrthóra Náisiúnta go leibhéal Grád VIII (nó a chomhionann) agus le cur ar ais, le clár rioscaí suas chun dáta, chuig na bainisteoirí líne. Tá roinnt feabhsúchán déanta ar CAS na bliana seo ar a n-áirítear páirt níos sonraithe faoi Chiorclán 40/02 agus spás don fhoireann chun aon eolas eile a mheasann siad a bheith ábhartha a chur isteach. Ábhar riosca dhoiciméid an chlár rioscaí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar FSS, na modhanna chun na rioscaí sin a bhainistiú, na rialuithe atá i bhfeidhm chun iad a shrianadh agus na nósanna imeachta le monatóireacht a dhéanamh orthu. Cuireadh na tuairisceáin sin ar fáil go leictreonach in 2014, cé gur ar pháipéar a bhídís roimhe sin, rud a chuidigh chun monatóireacht fíorama a dhéanamh ar rátaí comhlánaithe.

Áirithe in athbhreithniú 2014 freisin bhí tagairt do

- stádas na moltaí a rinneadh sna tuarascálacha ar an athbhreithniú ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh na mblianta roimhe sin
- tuarascálacha Iniúchta Inmheánaigh, clár iniúchta 2014
- miontuairiscí/tuarascálacha an Choiste Iniúcháireachta agus an Choiste Riosca
- tuarascálacha agus litreacha bainistíochta an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
- clár iniúchta 2014 an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste agus go háirithe na rioscaí iniúchta atá aitheanta iontu
- measúnú ar an dul chun cinn i ndáil le cur i bhfeidhm na moltaí atá luaite i dtuarascálacha Iniúchta Inmheánaigh roimhe seo agus i dtuarascálacha an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste
- nuacht inmheánach/preaseisiúintí
- miontuairiscí Stiúrthóireacht an FSS agus na Foirne Ceannasaíochta
- miontuairiscí Ghrúpa Stiúrtha/Ghrúpa Oibre/Ghrúpaí Forfheidhmithe, srl.
- athbhreithnithe/Tuarascálacha Seachtracha
- tuarascálacha Choiste na gCuntas Poiblí
- tuarascálacha an Údaráis um Fhaisnéis agus Cáilíocht Sláinte
- tuarascálacha Iniúchta ar Cháilíocht agus Sábháilteacht Othar; agus
- beartas Rialtais, ar nós Sláinte sa Todhchaí – Creat Maidir le hAthchóiriú na Seirbhíse Sláinte 2012-2015 agus Clár an Rialtais.

In 2014, bhí comhlíontacht na foirne leis an bpróiseas leathnaithe dearbhaithe rialuithe feabhsaithe go suntasach i gcomparáid le 2013. Aithnítear sna Cláir Náisiúnta Stiúrthóirí na baill foirne a bhfuil agus nach bhfuil CAS agus ICQ comhlánaithe acu agus beifear i dteagmháil leis na daoine sin nár fhreagair. Mura bhfuil CAS sínithe ar fáil ag dearbhú go bhfuil rialuithe i bhfearas is cúis imní é go dtarlódh bhféadfadh rioscaí corparáideacha a bheith ann nach bhfuil aitheanta agus réitithe mar is ceart.

Conclúid

Rinne Foireann Cheannasaíochta an FSS measúnú ar an gCóras Rialaithe Inmheánach san FSS i mí Feabhra 2015 agus ina dhiaidh sin scaipeadh é ar an Stiúrthóireacht agus ar an gCoiste Iniúcháireachta.

Go hachomair, léirigh an t-athbhreithniú an tuairim go bhfuil an fhianaise seo ann

- Tá beart de bheartais agus de nósanna imeachta inmheánach glactha ag an FSS agus iad sin mar bhunús leis an gcreat den rialú inmheánach airgeadais.
- In áiteanna ar aithníodh leibhéil arda rioscaí tá rialuithe maolaitheacha / cúiteacha i bhfearas i gcoitinne.

- Tá réimse de chásanna neamhchomhlíontachta leis na beartais agus na nósanna imeachta sin aitheanta rud a chuireann an eagraíocht faoi riosca ábhartha mura ndéileálfar go pras leo.
- Is léir ó na freagraí atá faighte ar an ICQ ar líne go bhfuil leibhéal ard comhlíontachta ag formhór na mbainisteoirí leis na rialuithe inmheánach i gcomhlíonadh a gcuid ról go laethúil. Ach sin ráite, léiríonn an easpa comhsheasmhachta aonfhoirmigh sna freagraí go bhfuil leibhéal éagsúla comhlíontachta i réimsí sonracha rialaithe agus díreofar go speisialta orthu sin chun seo iad a fheabhsú agus beidh an Grúpa Naisiúnta Cinnteachta Rialuithe Airgeadais á monatóiriú i rith 2015.
- Is féidir dearbhú réasúnach a thabhairt faoi leogacht na rialuithe inmheánacha chun maolú agus/nó bainistiú a dhéanamh ar na heochair-rioscaí bunúsacha a bhaineann le gníomhaíochtaí airgeadais. Fós féin, tá roinnt de na rialuithe neamhréireach agus is réimse é sin a gcaithfear díriú go mór air lena fheabhsú sa bhliain atá romhainn.

Mar a tharla sna blianta roimhe, chuir an measúnú a rinne siad ar éifeachtúlacht an chórais rialaithe inmheánaigh san áireamh an fhorbairt leanúnach ar na córais rialaithe atá ar siúl ag an FSS mar eagraíocht a bhfuil athrú suntasach a dhéanamh uirthi, sin an cónascadh atáthar a dhéanamh ar na comhlachtaí leighis agus a gcórais oidhreachta. Bhí mar éifeacht ar shíneadh scóp agus dhoimhneacht an phróisis bhliantúil ráthaíochta rialuithe i 2014 ná gur méadaíodh tuilleadh feasacht agus tuiscint ar an gcóras rialaithe ar fud na heagraíochta. Tá cur chuige comhbheartaithe á ghlacadh chun measúnú a dhéanamh ar mholtaí an athbhreithnithe ar bhealach comhsheasmhach. Déanfar na moltaí ar fad a ghrúpáil ina réimsí téamacha ionas go mbeidh na pleananna gníomhaíochta feidhmithe in ann iarracht a dhéanamh díriú ar na moltaí ar fad a bhaineann leis an téama.

Dearbhaíonn na sárúithe ar thimpeallacht rialaithe an FSS a bhfuil tagairt déanta dóibh sa ráiteas seo an gá mór atá le fócas sonracha agus leanúnach ar chomhlíontacht ag gach leibhéal den eagraíocht. Mar achoimre, d'ainneoin na sárúithe rialaithe a aithníodh agus a bhfuil an bhainistíocht ag déileáil leo anois mar atá leagtha amach thuas, tá leibhéal shásúla comhlíontachta leis an gcreat rialaithe i gcoitinne ag formhór na foirne. Ach sin ráite, tá cásanna leanúnacha neamhchomhlíontachta fágtha fós i réimsí áirithe ar nós comhlíontacht le rialacha soláthair. Tá an neamhaird ar riachtanais soláthair, agus dá réir sin ar NFRanna, ina gcúinsí a chaithfear a mheas faoi nósanna imeachta araíonachta an FSS. Ar aon dul le moltaí a bhíonn in aon thuarascáil eile, ar nós thuarascálacha na hIníúcháireachta Inmheánaí agus C&AG, is í an bhainistíocht a ullmhaíonn pleananna struchtúrtha d'fheidhmiú na moltaí atá san Athbhreithniú ar an gCóras Rialaithe Inmheánaigh i bhFeidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte. Déanfaidh an Grúpa Naisiúnta Cinnteachta Rialuithe Airgeadais comhordú ar fheidhmiú na moltaí sin ag an mbainistíocht agus déanfaidh an Grúpa Náisiúnta Maoirseachta Feidhmíochta agus an Coiste Iníúcháireachta monatóireacht ar an dul chun cinn i rith 2015. Déanfar measúnú in athuair ar an gcás san Athbhreithniú ar Éifeachtúlacht an Chórais Rialaithe Inmheánaigh 2015.

Tony O'Brien

Oifigeach Cuntasáíochta
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

18 Meán Fómhair 2015

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste Tuarascáil le cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 39 Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte

Rinne mé iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála le haghaidh Vóta 39 Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2014 faoi Alt 3d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm atá forordaithe ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na bpolasaithe agus na bprionsabal caighdeánacha cuntasáochta maidir le cuntais leithghabhála.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Alt 22 den *Exchequer and Audit Departments Act, 1866*, ceanglaítear ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithghabhála a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoin 31 Márta tar éis dheireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as na cistí poiblí agus réadmhaoin phoiblí atá faoina smacht a chosaint, as éifeachtúlacht agus as barainneacht an riaracháin ina Roinn, agus as rialtacht agus oiriúnacht gach idirbhirt sa chuntas leithghabhála.

Freagracht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste

Ceanglaítear orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, iniúchadh a dhéanamh ar na cuntais leithghabhála le haghaidh gach Vóta agus cibé tástáil a mheasaim is cuí a dhéanamh chun críche an iniúchta.

Nuair a bheidh an t-iniúchadh ar an gcuntas leithghabhála curtha i gcrích, ceanglaítear orm deimhniú a chur ar fáil ina ndearbhaítear cibé acu an bhfuil nó nach bhfuil, dar liom, na fáiltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta curtha i láthair i gceart sa chuntas. Ceanglaítear orm freisin tagairt d'aon chás ábhartha lena mbaineann na nithe seo a leanas

- theip ar roinn nó ar oifig caiteachas arna thairfeadh sa chuntas a úsáid chun na críche sin a bhí beartaithe nuair a chuir an tOireachtas na leithreasáil ar fáil, nó
- níl idirbhearta arna dtairfeadh sa chuntas i gcomhréir leis an údarás faoina bhfuil siad in ainm is a bheith déanta.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste (Leasú), 1993, ceanglaítear orm tuarascáil a ullmhú gach bliain maidir le hábhair ag eascairt as na hiniúchtaí ar na cuntais leithghabhála.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta *Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí* na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Is éard atá i gceist leis an iniúchadh ná fianaise leordhóthanach a fháil chun dearbhú réasúnach a thabhairt go bhfuil an cuntas leithghabhála saor ó mhíshonrú ábhartha, cibé acu de thoradh calaoise nó neamhrialtachta nó earráide eile é. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil ar rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Le teacht ar an tuairim iniúcháir, déantar meastóireacht ar leordhóthanacht fhoriomlán na caoi a gcuirtear an fhaisnéis ar fáil sa chuntas leithghabhála.

Tuairim maidir leis an gcuntas leithghabhála

Measaim go gcuirtear na fáltais agus an caiteachas maidir le Vóta 39 Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte don bhliain dar chríoch 31 Nollag 2014 i láthair i gceart sa chuntas leithghabhála.

Fuair mé an fhaisnéis agus na míniúcháin go léir a mheas mé a bheith riachtanach chun críche m'iniúchta. Measaim gur choinnigh Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte leabhair chuntas chuí. Tá an cuntas leithghabhála ar aon dul leis na leabhair chuntas.

Sárúithe suntasacha ar an gcóras rialaithe

Nochtann ar an ráiteas ar rialú airgeadais inmheánach sárúithe suntasacha an chórais rialaithe i 2014 a bhaineann le comhlíonadh rialacha soláthair agus le comhlíonadh cánach. Nochtann Nóta 6.7 den chuntas leithghabhála freisin go ndearna an FSS, tar éis athbhreithnithe inmheánaigh ar chomhlíonadh cánach, rinne an FSS nochtadh neamhspreagtha cáilítheach do na Coimisinéirí loncaim maidir le cáin neamhíoctha do na tréimhsí 2011, 2012 agus 2013, agus d'foc sí cáin, ús agus pionóis san áireamh, ar luach iomlán €21.6 milliún i 2014 agus €0.8 milliún i 2015.

Ag tuairisciú ar ghnóthaí a tháinig chun cinn ó iniúchadh

Tagraíonn Caibidlí 19 go 21 de mo thuarascáil ar chuntais na seirbhísí poiblí do 2014 do cheisteanna áirithe eile a bhaineann le Vóta 39.

Seamus MacCárthaigh

An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste

24 Meán Fómhair 2015

Ráiteas faoi Pholasaithe agus faoi Phrionsabail Chuntasaíochta

Tá na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha d'ullmhú cuntas leithghabhála mar atá cinnte ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (DPER) curtha i bhfeidhm in ullmhú an chuntais seachas iad seo a leanas:

Ullmhú an chuntais leithghabhála as na ráitis airgeadais bhliantúla (AFS)

Éilíonn Alt 36 (2) den Acht Sláinte, 2004 ar an FSS ráitis airgeadais bhliantúla (AFS) a ullmhú ina leithéid d'fhoirm a d'fhéadfadh an tAire Sláinte a ordú agus éilíonn Alt 36 (3) go n-ullmhófaí na cuntais sin faoi réir na gcaighdeán chuntasaíochta arna sainiú ag an Aire. Ullmhaítear an AFS ar bhunús ioncaim agus caiteachais. Tugtar aitheantas do gach ioncam don tréimhse, cibé ar frítheadh é nó nár frítheadh agus muirearaíodh gach caiteachas a bhain leis an tréimhse, cinn iarbhair agus fabhráithe araon. Taispeánann iarmhéid an chuntais barrachas an ioncaim ar chaiteachas nó a mhalairt.

Ullmhaítear an Cuntas Leithghabhála ar bhunús fáiltas agus íocaíochtaí agus aithnítear airgead tirim a fuarthas agus a íocadh i rith tréimhse an chuntais. Cuntas neamhcharnach atá ann agus aon mhéid a bhíonn gannchaite géilltear don Státchiste é.

Áirithe sa mhúirear ar Vóta an FSS tá caiteachas a taifeadadh ar bhunús ceantar agus caiteachas a bhaineann le cláir a riartar go náisiúnta. Cuirtear an caiteachas ceantarbhunaithe ar fáil do cheantair a bhí ann roimh an FSS agus díoraithe ó chórais oidhreacht a feidhmíodh sna ceantair sin. Tá córais airgeadais na Feidhmeannachta deartha chun cuntais bunaithe ar fhabhrú a chur ar fáil agus braitheann na figiúirí don Vóta atá bunaithe ar airgead tirim ar imréitigh shuntasacha leis na figiúirí fabhráithe. Tá siad sin díorthaithe as an AFS trí earraí neamhairgid a thógáil amach agus na cuntais sócmhainní agus dliteanais go léir a anailísiú chun iarmhéideanna na gcuntas fionraí ar fad a fháil. Is é croílár an phróisis go n-ullmhaítear an dá sheit cuntas faoi dheireadh as na bunbhearta céanna. Tá achoimre leithghabhála deireadh bliana an vóta don FSS áirithe i Nóta 1.2 den Chuntas Leithghabhála.

Faoi dheoidh, cé go gcuireann an próiseas seo toradh foriomlán ar fáil a bhíonn cothrom le caiteachas Vóta an FSS sa bhliain, bíonn cionroinnt i gceist sa múirear a ghearrtar ar roinnt fotheideal.

Caiteachas ar chúram cónaithe fadtéarmach

Cuireann Scéim Tacaíochta na dTithe Altranais (NHSS) tacaíocht airgeadais do daoine incháilithe i dtaca le costas a gcúram cónaithe fadtéarmaigh agus tá socrúchán comhíocaíochta i gceist ann idir an duine agus an Stát. Baineann an scéim le daoine atá ag fáil cúram cónaitheach fadtéarmach agus tagann sé in ionad na scéime fóirdheontais a bhí i bhfeidhm ó 1993. Tá fotheideal C.2 deartha chun cuntas a dhéanamh ar gach caiteachas ar chúram cónaithe fadtéarmach ina bhfuil, na ceithre eilimint seo a leanas

- fóirdheontais a íoctar i dtaca le cónaitheoirí i dtithe altranais príobháideacha, a bhí ina gcónaí iontu roimh bhunú an NHSS agus a roghnaigh gan aistriú go dtí an scéim NHSS
- íocaíochtaí ar leapacha ar conradh a íoctar i dtaca le cónaitheoirí i dtithe altranais príobháideacha, a bhí ina gcónaí iontu roimh bhunú an NHSS agus a roghnaigh gan aistriú go dtí an scéim NHSS
- íocaíochtaí le tithe altranais príobháideacha i dtaca le cónaitheoirí atá san NHSS
- sciar den ollchaiteachas ar aonaid cúraim chónaithe poiblí.

Muirearaítear na chéad trí eilimint go díreach ar an bhfotheideal. Tá an ceathrú heilimint bunaithe ar mhúnla leithdháilte costas a d'fhorbair an FSS, agus go hachomair cionroinneann sé costais a aonaid fadtéarmacha ar bhunús na leapacha a leithdháiltear don NHSS.

Cionranna eile

De bhreis ar Fhotheideal C.2, déantar caiteachas áirithe a riartar go lárnach faoi láthair (m.s. caiteachas corparáideach FSS, costais reachtúla pinsin lúide cnapshuimeanna agus conarthaí náisiúnta) a leithdháileadh ar fhotheidil cheantar bhunaithe ar bhunús measta faoi réir an bhealaigh ar dearnadh ríomhadh ar an Imleabhar Meastachán Athbhreithnithe.

Ráiteas faoi na sócmhainní caipítíl

Cuimsíonn sócmhainní seasta inláimhsithe talamh, foirgnimh, obair idir lámha, trealamh agus mótarfeithiclí. Sonraítear breiseanna sócmhainní seasta inláimhsithe ó 1 Eanáir 2005 i leith ag costas stairiúil lúide dímheas carntha. Bhí na luachanna anonn a bhí ar shócmhainn seasta inláimhsithe a ghlac an FSS ó chomhlachtaí réamhtheachtacha áirithe sa chlár comhardaithe tosaigh ar lá a bunaithe, 1 Eanáir 2005, ar a gcostas/luach bunaidh. I gcásanna inar dearnadh athluacháil ar thailte sular aistríodh go dtí an FSS iad, baineadh úsáid as rátaí luachála na Roinne Sláinte. Áiríodh iarmhéid an chuntais dímheasa comhláin ghaolmhar freisin sa chlár comhardaithe tosaigh. Tá polasaí ag an FSS gan athluacháil a dhéanamh ar shócmhainní seasta.

Déantar dímheas a ríomh chun díscríobh a dhéanamh ar chostas/luacháil bunaidh gach sócmhainn seasta inláimhsithe thar a shaolré úsáide ar bhunús an mhéid chothroim ag na rátaí seo a leanas

- talamh: ní dhéantar talamh a dhímheas
- foirgnimh: dímheasta ag 2.5% sa bhliain
- foirgnimh mhodúlacha (m.sh foirgnimh réamhdhéanta): dímheasta ag 10% sa bhliain
- obair idir lámha: níl aon dímheas i gceist
- trealamh - ríomhairí agus córais ICT: dímheasta ag 33.33% sa bhliain
- trealamh - eile: dímheasta ag 10% sa bhliain
- mótarfeithiclí: dímheasta ag 20% sa bhliain

Ráiteas faoi na sócmhainní caipítíl atáthar a fhorbairt

Níl aon ráiteas leithleach déanta mar tá sócmhainní caipítíl atáthar a fhorbairt áirithe mar obair idir lámha sa Ráiteas faoi na Sócmhainní Caipítíl.

Stoic

Déantar stoic a sonrú ag an ceann is ísle de chostas agus glanluach inréadaithe. Is ionann glanluach inréadaithe agus fáltais mheasta díolacháin lúide costais a thabhófar i ndíol stoic.

Dlíteanais aibithe

Dlíteanais aibithe is ea sonraí aonaracha de bhreis ar €20,000 a íocadh in Eanáir 2015 agus a bhí dlite le n-íoc roimh an 31 Nollaig 2014.

Vóta 39 Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte, Cuntas Leithghabhála 2014

Seirbhís	2014		2013	
	Foráil mheasta		Toradh	
	€000	€000	€000	
Riarachán FSS				
A.1	Tuarastail, pá agus liúntais agus costais riaracháin eile	61,557	63,955	62,517
A.2	Luach ar airgead agus athbheithnithe ar bheartais	386	377	389
A.3	Íocaíochtaí cnapshuime pinsin			
	<i>Bunaidh</i>	72,000		
	<i>Forlíontach</i>	20,000	92,000	91,176
				61,185
Réigiúin an FSS agus Gníomhaireachtaí Sláinte Eile				
B.1	FSS – Réigiún Bhaile Átha Cliath Lár Laighean			
	<i>Bunaidh</i>	1,355,461		
	<i>Forlíontach</i>	71,000	1,426,461	1,432,438
B.2	FSS – Réigiún Bhaile Átha Cliath Thoir Thuaidh			
	<i>Bunaidh</i>	1,234,692		
	<i>Forlíontach</i>	66,000	1,300,692	1,306,142
B.3	FSS – Réigiún an Deiscirt			
	<i>Bunaidh</i>	1,928,812		
	<i>Forlíontach</i>	61,000	1,989,812	1,998,150
B.4	FSS – Réigiún an Iarthair			
	<i>Bunaidh</i>	2,141,394		
	<i>Forlíontach</i>	65,000	2,206,394	2,215,638
B.5	Deontais do chomhlachtaí sláinte áirithe eile agus ospidéal chomhbhoird			
	<i>Bunaidh</i>	2,206,786		
	<i>Forlíontach</i>	127,000	2,333,786	2,305,337
				2,256,030

Seirbhís		2014		2013	
		Foráil mheasta		Toradh	
		€000	€000	€000	
Seirbhísí eile					
B.6	Gníomhaireachtaí Sláinte agus eagraíochtaí cosúla eile (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		7,513	4,289	3,599
B.7	Seirbhísí ospidéal d'othair chónaitheacha agus seachtracha a thollg Heipitíteas C as úsáid glóbailin imdhíonachta frith-D agus soláthar seirbhísí faoi Acht Sláinte (Leasú) 1996 ^a		14,244	14,210	14,921
B.8	Íocaíocht le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 13 den Acht Sláinte (Scéim Aisíoca) 2006		8,000	1,000	—
B.9	Íocaíocht le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 4 den Acht um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C (Leasú), 2006 – Scéim Árachais		1,500	1,650	900
B.10	Forbairtí seirbhísí agus tionscadail chun seirbhísí nuálacha a chur ar fáil		41,570	21,635	27,702
B.11	Íocaíochtaí leis an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát				
	<i>Bunaidh</i>	96,000			
	<i>Forlíontach</i>	55,000	151,000	129,403	123,741
Clár Cúram					
C.1	Seirbhísí aisíoca cúram príomhúil agus scéimeanna pobail éileamhbhunaithe				
	<i>Bunaidh</i>	2,374,972			
	<i>Forlíontach</i>	165,000	2,539,972	2,540,112	2,637,071
C.2	Cúram cónaithe fadtéarmach		938,763	954,093	966,324
C.3	Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh		—	—	566,794

^a Fágann seo amach caiteachas de €5.87 milliún i dtaca le hospidéal dheonacha, ós rud é go gcuirtear an caiteachas seo san áireamh faoi Fho-cheannteidil B1 go B4.

Seirbhís		2014		2013	
		Foráil mheasta		Toradh	
		€000	€000	€000	
Seirbhísí Caipitil					
D.1	Tógáil, trealmhú agus fearastú saoráidí sláinte agus saoráidí ardoideachais i dtaca leis an gclár réamhchláraithe céime d'altraí, ar a n-áirítear íocaíochtaí i dtaca le sealúchas ar léas, costais léasanna, srl.		323,620	320,888	289,302
D.2	Tógáil, trealmhú agus fearastú saoráidí sláinte (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)		2,539	2,539	2,539
D.3	Córais faisnéise agus seirbhísí gaolmhara do ghníomhaireachtaí sláinte		140,000	134,432	126,041
D.4	Tógáil agus trealmhú saoráidí meabhairshláinte agus saoráidí sláinte eile (maoinithe as diúscairt sócmhainní farasbairr)		8,000	5,453	3,587
Ollchaiteachas					
	<i>Bunaidh</i>	12,957,809			
	<i>Forlíontach</i>	630,000			
			13,587,809	13,542,917	13,872,830
<i>Asbhain</i>					
E	Leithghabhálacha-i-gcabhair				
	<i>Bunaidh</i>	1,405,313			
	<i>Forlíontach</i>	(50,000)			
			1,355,313	1,337,185	1,372,433
Glanchaiteachas					
	<i>Bunaidh</i>	11,552,496			
	<i>Forlíontach</i>	680,000			
			12,232,496	12,205,732	12,500,397

Barrachas le géilleadh

Tá barrachas an mhéid a soláthraíodh os cionn an ghlaniomláin a cuireadh i bhfeidhm le géilleadh don Státchiste.

	2014	2013
	€	€
Farasbarr le géilleadh	26,764,003	31,074,196

Nótaí leis an Ráiteas Leithghabhála

1 Ráiteas Faoin gCostas Oibriúcháin 2014

	2014		2013
	€000	€000	€000
Caiteachas ar riarachán corparáideach FSS		61,943	62,906
Caiteachas ar sheirbhísí agus ar chlár		13,480,974	13,809,924
Ollchaiteachas		13,542,917	13,872,830
<i>Asbhain</i>			
Leithghabhálacha i gcabhair		1,337,185	1,372,433
Glanchaiteachas		12,205,732	12,500,397
Athruithe i sócmhainní caipitil			
Airgead ceannachán	(219,709)		
Dímheas	177,858		
Sócmhainní caipitil aistrithe go Tusla	76,151		
Aistriú/diúscairt sócmhainní	6,071		
Airgead ó dhiúscairtí	3,623		
Cailteanas ar dhiúscairtí	4,572	48,566	9,528
Athruithe i nglansócmhainní reatha			
(Laghdú) sna fabhruithe deiridh	(42,988)		
Glansócmhainní agus glandliteanais aistrithe go Tusla	(39,119)		
(Méadú) i stoc	(14,281)	(96,388)	13,667
Glanhostas clár		12,157,910	12,523,592

1.1 Glantordh Ioncaim agus Vóta Caipitil

Catagóir	Meastachán REV 2014	Meastachán forlíontach	Meastachán deiridh 2014	Toradh 2014	Barrachas/ (easnamh)
	€000	€000	€000	€000	€000
Ollioncam	12,583,650	630,000	13,213,650	13,174,212	39,438
Ollchaipiteal	374,159	—	374,159	368,705	5,454
Ollvóta iomlán	12,957,809	630,000	13,587,809	13,542,917	44,892
Leithghabhálacha-i-gcabhair					
Fáltais ioncaim	(1,397,313)	50,000	(1,347,313)	(1,330,998)	(16,315)
Fáltais chaipitil	(8,000)	—	(8,000)	(6,187)	(1,813)
Iomlán na leithghabhálacha-i-gcabhair	(1,405,313)	50,000	(1,355,313)	(1,337,185)	(18,128)
Glanvóta	11,552,496	680,000	12,232,496	12,205,732	26,764
Glanioncam	11,186,337	680,000	11,866,337	11,843,214	23,123
Glanchaipiteal	366,159	—	366,159	362,518	3,641
Glanvóta	11,552,496	680,000	12,232,496	12,205,732	26,764

1.2 Tugtar aitheantas don réiteach ar chostas oibriúcháin le caiteachas sna Ráitis Airgeadais Bhliantúla (AFS)

	2014	2013^a
	€000	€000
Glanchostas clár	12,157,910	12,523,592
Caiteachas a íocadh as ioncam eile	1,391,714	1,470,594
Airgead ceannachán	219,709	181,073
Dímheas	(177,858)	(179,429)
Aistriú/diúscairtí talún	(6,071)	(3,995)
Airgead ó dhiúscairtí	(3,623)	(2,465)
(Caillteanas) ar dhiúscairtí	(4,572)	(4,712)
Caiteachas de réir cuntais ioncaim agus caiteachas AFS	13,577,209	13,984,658
Caiteachas ioncaim de réir an chuntais ioncaim agus caiteachais	13,220,321	13,642,431
Caiteachas caipitiúil de réir an chuntais ioncaim agus caiteachais	356,888	342,227
Caiteachas de réir cuntais ioncaim agus caiteachas AFS	13,577,209	13,984,658
Anailísithe mar a leanas		
	2014	2013^a
	€000	€000
Pá agus pinsin ioncaim		
Cliniciúil	2,699,898	2,789,900
Neamhchliniciúil	863,119	901,068
Seirbhísí eile othar/cliant	632,557	614,208
Aoisliúntas	599,853	566,203
Fo-iomlán pá agus pinsin ioncaim	4,795,427	4,871,379
Ioncam neamhphá		
Cliniciúil	880,780	856,264
Seirbhísí otharcharranna agus iompar othar	56,892	56,682
Scéimeanna cúram príomhúil agus cártaí leighis	2,667,502	2,901,490
Seirbhísí eile othar/cliant	15,994	64,866
Deontais d'eagraíochtaí seachtracha	3,425,454	3,477,148
Tíos	229,193	232,970
Costais oifige agus riaracháin	403,096	408,579
Táillí fadchónaithe aisíochta le hothair	1,124	196
Scéim árachais heipitéas C	882	1,198
Íocaíochtaí leis an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát	117,356	135,874
An Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais (Fair Deal) – tithe altranais príobháideacha amháin	585,511	591,386
Costais oibriúcháin eile	41,110	44,399
Fo-iomlán neamhphá	8,424,894	8,771,052
Caiteachas caipitiúil		
Deontais chaipitiúla d'eagraíochtaí seachtracha	53,292	68,875
Caiteachas caipitiúil ar thionscadail chaipitil FSS	303,596	273,352
Fo-iomlán caipitil	356,888	342,227
Caiteachas iomlán de réir cuntais ioncaim agus caiteachas AFS	13,577,209	13,984,658

^a Tá Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh áirithe sna costais phá, phinsin agus neamhphá 2013

2 An Clár Comhardaithe ar an 31 Nollaig 2014

	Nóta	2014 €000	2013 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	4,861,672	4,910,238
Sócmhainní airgeadais		3	3
		4,861,675	4,910,241
Sócmhainní reatha			
Banc, airgead agus PMG	2.3	151,159	143,989
Stoic	2.4	137,133	122,852
Féichiúnaithe agus réamhíocaíochtaí	2.5	333,924	217,526
Iarmhéideanna dochair eile	2.6	5,397	45,268
Iomlán na sócmhainní reatha		627,613	529,635
Lúide dliteanais reatha			
Creidiúnaithe		153,866	148,053
Costais fhabhráithe		1,381,496	1,329,183
Ioncam iarchurtha		25,724	10,440
Iarmhéideanna sochair eile	2.7	150,792	172,032
Glandliteanas don Státhchiste	2.8	5,764	17,225
Iomlán na ndlíteanas reatha		1,717,642	1,676,933
Glansócmhainní reatha		(1,090,029)	(1,147,298)
Glansócmhainní		3,771,646	3,762,943
Léirithe mar:			
Cuntas an mhaoinithe stáit	2.1	3,771,646	3,762,943

2.1 Cuntas an Mhaoinithe Stáit	Nóta	2014 €000	2013 €000
Iarmhéid ag 1 Eanáir		3,762,943	3,784,880
Íocaíochtaí amach as an Vóta			
Foráil mheasta	Cuntas	12,232,496	
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(26,764)	
Glanvóta		12,205,732	12,500,397
Caiteachas neamhairgid – cúlchistí ^a		(39,119)	1,258
Glanchostas clár		(12,157,910)	(12,523,592)
Iarmhéid ar an 31 Nollaig		3,771,646	3,762,943

^a Baineann gluaiseachtaí 2014 leis na glansócmhainní agus na glandliteanais a aistríodh go Seirbhísí Leanaí agus Teaghlaigh in 2014.

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Talamh	Foirgnimh ^a	Obair idir lámha	Trealamh	Mótarfheithiclí	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní						
Costas/luacháil ar 1 Eanáir 2014	1,721,684	3,779,324	118,455	1,261,651	92,075	6,973,189
Breiseanna	2,003	13,602	149,936	48,609	5,559	219,709
Aistrithe (ó obair idir lámha)	—	18,570	(35,366)	16,272	524	—
Diúscairtí (CFA) ^b	(16,276)	(78,996)	—	—	(1,746)	(97,018)
Diúscairtí (neamh-CFA)	(9,687)	(2,402)	(1,619)	(14,933)	(9,146)	(37,787)
Costas/luacháil ar 31 Nollaig 2014	1,697,724	3,730,098	231,406	1,311,599	87,266	7,058,093
Dímheas carntha						
Iarmhéid tosaigh ar 1 Eanáir 2014	—	952,119	—	1,031,397	79,435	2,062,951
Muirear don bhliain	—	92,445	—	79,455	5,958	177,858
Dímheas ar dhiúscairtí (CFA) ^p	—	(19,372)	—	—	(1,495)	(20,867)
Dímheas ar dhiúscairtí (nach CFA)	—	(729)	—	(13,731)	(9,061)	(23,521)
Dímheas carntha ar an 31 Nollaig 2014	—	1,024,463	—	1,097,121	74,837	2,196,421
Glansócmhainní ar 31 Nollaig 2014	1,697,724	2,705,635	231,406	214,478	12,429	4,861,672
Glansócmhainní ar 31 Nollaig 2013	1,721,684	2,827,205	118,455	230,254	12,640	4,910,238

^a Áirítear le glanluach leabhar na sócmhainní seasta thuas tá €29.8 milliún (2013: €31.6 milliún) maidir le foirgnimh arna sealbhú faoi léasanna airgeadais; áirítear sa dímheas a gearradh don bhliain thuas tá €1.8 milliún (2013: €1.8 milliún) ar na foirgnimh sin.

^b Aistríodh talamh agus foirgnimh chuig an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach ar an 1 Eanáir 2014 faoi réir an sceidil sócmhainní atá sa Ghníomhas Comhaontaithe a rinneadh idir an tAire Sláinte agus an tAire Leanaí agus Gnóthaí Óige, dar dáta 23 Nollaig 2013. Bhí na Mótarfheithiclí a aistríodh faoi réir próisis fhoirmiúil aitheantais agus aistríodh iad chuig an nGníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach ar an 1 Eanáir 2014 faoi chomhaontú idir an FSS agus an Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach.

2.3 Banc, Airgead agus PMG

	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Iarmhéideanna óinchiste/mionairgid oifigeach	594	673
Iarmhéideanna na gcuntas bainc tráchtála	52,785	48,370
Iarmhéid PMG	97,780	94,946
	151,159	143,989

2.4. Stoic	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Soláthairtí míochaine, fiacloireachta & máinliacha	31,745	31,719
Soláthairtí saotharlainne	6,166	6,449
Soláthairtí cógaslainne	18,751	18,179
Stoic ardteicniúla i gcógaslanna	44,814	33,780
Stoic dáilte i gcógaslanna	968	1,066
Fuil agus táirgí fola	1,120	1,250
Stoic vacsaíní	23,319	19,638
Seirbhísí tí	7,684	8,074
Stáiseanóireacht & soláthairtí oifige	2,021	2,016
Ilnithe	545	681
	137,133	122,852

Faoi réir na litreach ceadaithe ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, rinne an FSS díscríobh ar stoc de luach €0.54 milliún in 2014.

2.5 Féichiúnaithe agus Réamhíocaíochtaí	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Féichiúnaithe othar – saoráidí príobháideacha in ospidéal phoiblí ^a	158,068	110,783
Féichiúnaithe othar – muirir othar cónaithe poiblí	5,587	13,840
Féichiúnaithe othar – muirir fadchónaithe	8,998	8,200
Réamhíocaíochtaí agus ioncam fabhráithe	19,784	18,598
Déantúsóirí cógaisíochta	18,428	15,294
Asbhaintí an tobhaigh phinsin ó bhaill foirne/ sholáthraithe seirbhíse	9,981	10,549
Éileamh ar iomarcaíocht reachtúil	3,720	6,021
Ospidéal dheonacha maidir le: Conarthaí seirbhíse náisiúnta maidir le feistí leighis	16,313	11,145
Ilfhéichiúnaithe	31,233	23,096
Éan 15 réamhíocaíocht párolla.	25,057	—
Coigeartú teicniúil párolla ^b	27,228	—
Údaráis áitiúla ^b	1,007	—
Ró-íocaíochtaí Párolla agus ar iasacht ^b	5,190	—
Féichiúnaithe eile ^b	3,330	—
	333,924	217,526

^a Féichiúnaithe othar – tá méadú suntasach tagtha ar shaoráidí príobháideacha in ospidéal phoiblí bliain ar bhliain agus tá laghdú tagtha ar mhuirir fhéichiúnaithe othar – othar cónaitheach poiblí. Tugadh isteach struchtúr muirear leasaithe do sheirbhísí othar cónaitheach faoi Alt 55 den Acht Sláinte 1970 (arna leasú ag an Acht Sláinte (Leasú) 2013). Áirítear leo sin tá muirear ar othair phríobháideacha a chuirfear i leaba neamhshainithe, nach bhféadfaí billeáil dó roimhe sin, agus laghdú sna muirir reachtúla d'othair phríobháideacha as an muirear d'othair chónaitheacha poiblí.

^b I mblianta roimhe seo, míníodh iarmhéideanna áirithe féichiúnaithe mar iarmhéideanna féich vóta agus nochtar iad i Nóta 2.6. Réamhíocaíochtaí airgid ón Vóta FSS ab ea na hiarmhéideanna sin, a bhí le forchúiteamh ón Vóta sin. De thoradh dhíbhunú an Vóta ón 1 Eanáir 2015, déantar na hiarmhéideanna sin a chuntas anois mar fhéichiúnaithe. Fanfaidh siad mar fhéichiúnaithe ar ráitis airgeadais an FSS agus baileofar aon airgead atá dlite sna blianta amach romhainn.

Díscríobh Fiacha agus Forálacha

I rith 2014, faoi réir na litreach ceadaithe ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, rinne an FSS díscríobh ar dhrochfhiacha de €13.5 milliún agus ardaíodh an fhoráil do dhrochfhiacha de €2.1 milliún mar seo a leanas:

	Fiacha díscríofa		Gluaiseacht sa bhforáil	
	2014	2013	2014	2013
	€m	€m	€m	€m
Muirir phríobháideacha	4.6	4.9	5.6	4.7
Muirir othar cónaitheach	2.6	2.9	1.3	0.6
Muirir na rannóige éigeandála	2.3	3.6	(0.2)	(1.4)
Timpistí tráchta bóthair	2.5	2.0	(3.8)	(1.5)
Fanacht fadtéarmach	2.3	0.2	(0.2)	1.8
Fiacha nár bhain le hothair	(0.8)	0.9	(0.6)	(0.5)
Iomlán	13.5	14.5	2.1	3.7

2.6 Iarmhéideanna Dochair Eile	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Réamhíocaíochtaí Párolla agus ró-íocaíochtaí ^a	—	4,275
Daoine ar íasacht	—	3,011
Coigeartú teicniúil párolla ^a	—	30,350
An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála/ Aonad Speisialta Seachadta	—	94
Údaráis áitiúla	—	2,292
Iarmhéideanna dochair eile	5,397	5,246
	5,397	45,268

^a I mblianta roimhe seo, míníodh iarmhéideanna áirithe féichiúnaí mar iarmhéideanna vóta féich agus nochtar iad i nóta 2.6. Bhí i gceist leis na hiarmhéideanna seo réamhíocaíochtaí airgid ó Vóta FSS, atá infhorchúitithe ón Vóta sin. Ag eascairt as díbhunú an Vóta ó 1 Eanáir 2015, mínítear na hiarmhéideanna seo anois mar fhéichiúnaithe. Fanfaidh siad mar fhéichiúnaithe ar ráitis airgeadais na FSS agus baileofar aon airgead atá dlite sna blianta atá amach romhainn.

2.7 Iarmhéideanna Sochair Eile	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	59,583	56,994
Árachas Sóisialta Pá-choibhneasa	36,973	37,173
Cáin Iarchoimeáda ar Sheirbhísí Gairmiúla	19,638	18,924
Cáin Bhreisluacha	9,460	9,035
Scéim Pinsin Aonair na Seirbhíse Poiblí	771	—
Cáin Mhaoine Áitiúil	339	—
Dlite don Stát	126,764	122,126
Asbhaintí párolla agus iarmhéideanna creidmheasa eile ^a	18,028	17,513
Iarmhéideanna ioncaim iarchurtha/I&E speisialta ^a	6,000	32,393
	150,792	172,032

^a De thoradh dhíbhunú an Vóta ón 1 Eanáir 2015, rinneadh iarmhéideanna sochair áirithe de €41.2 milliún san iomlán a ghéilleadh i rith 2014. Léireofar na hiamhéideanna sin i ráitis airgeadais an FSS go leanúnach.

2.8 Glandlíteanas don Státchiste	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000
Farasbarr le géilleadh	26,764	31,074
Deontas Státchiste nár tarraingíodh	(21,000)	(13,849)
Glandlíteanas don Státchiste	5,764	17,225
Léirithe mar:		
Féichiúnaithe		
Banc, airgead agus PMG	151,159	143,989
Iarmhéideanna dochair eile	5,397	45,268
	156,556	189,257
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(126,764)	(122,126)
Asbhaintí párolla agus iarmhéideanna creidmheasa eile	(18,028)	(17,513)
Iarmhéideanna ioncaim iarchurtha/I&E Speisialta	(6,000)	(32,393)
	(150,792)	(172,032)
	5,764	17,225

2.9 Ceangaltais	2014	2013
ag 31 Nollaig	€000	€000

Ceangaltais Iomlánaíocha

Ceangaltais a mheastar a thiocfaidh chun cinn i mblianta amach romhainn do:

Fotheidil soláthair agus deontas	267,043	268,090
Léasanna oibriúcháin	42,634	41,039
Léasanna airgeadais	34,952	36,035

Ceangaltais Chaipitil^{a,b}	Caiteachas carnach go dtí 31 Nollaig 2013	Caiteachas in 2014	Ceangaltais 2015-2018	Iomlán
	€m	€m	€m	€m
Seirbhísí Ospidéal				
Forbairt ar an Ospidéal Náisiúnta Pédiatraiceach.	37.55	7.26	322.20	367.01
Athlonnú an Ospidéal Náisiúnta Máithreachais, Sráid Holles.	—	0.72	87.18	87.90
Soláthar Chéim 2 de shaoráidí oinceolaíochta radaíochta in Ospidéal na hOllscoile, Corcaigh	—	0.43	63.10	63.53
Soláthar Chéim 2 de shaoráidí oinceolaíochta radaíochta in Ospidéal na hOllscoile, Gaillimh	—	0.37	52.08	52.45
Ospidéal San Séamas - Ionad Barr Feabhais don Aosú.	1.01	11.12	20.58	32.71
Ospidéal Alt na nGealbhán – páirtchistiú ar shaoráidí breise oinceolaíochta radaíochta.	0.00	3.00	16.00	19.00
Ospidéal na hOllscoile Gaillimh – Bloc Cliniciúil nua.	0.22	0.57	16.82	17.61
Ospidéal Mhuire Lourdes, Droichead Átha - Céim 2	0.38	0.67	14.88	15.93
Ospidéal Ollscoil Luimnigh – Feistiú na Rannóige Éigeandála	0.60	0.20	14.06	14.86
Ospidéal Ollscoile na Trócaire – Forbairt ar Ionad Réigiúnach Gaistrentreolaíochta.	0.10	0.12	10.84	11.06
Ospidéal Ginearálta an Náis – Aonad gnásanna lae, Aonad Teirípe Oinceolaíochta & Fisiciúil, Athsholáthar ar svúite Ionscópachta.	—	0.99	7.70	8.69
Fo-iomlán na seirbhísí ospidéal	39.86	25.45	625.44	690.75

Ceangaltais Chaipitil ^{a,b}	Caiteachas carnach go dtí 31 Nollaig 2013	Caiteachas in 2014	Ceangaltais 2015-2018	Iomlán
	€m	€m	€m	€m
Seirbhísí Pobail				
An Príomh-Ospidéal Meabhair-Ghalar – Céim 1 Príomhospidéal Náisiúnta Fóiréinseach.	1.42	1.75	109.55	112.72
Ospidéal Náisiúnta Athshlánúcháin – Céim 1 athfhorbairt/athsholáthar na saoráide reatha.	10.62	1.04	23.06	34.72
Ospidéal Thulach Mhór – Athchóiriú ar fhoirgnimh bhunaidh an ospidéil.	1.00	4.52	7.59	13.11
Ionad Cúram Príomhúil le soláthar ar láthair Ospidéal Ortaipéideach Mhuire	—	0.07	16.82	16.89
Ospidéal na hOllscoile Gaillimh – Athsholáthar ar aonad géarchúraim mheabhairshláinte.	0.28	0.82	14.74	15.84
Aonad cónaithe meabhairshláinte Chill Áirne.	0.46	3.27	9.46	13.19
Ionad Cúram Príomhúil le forbairt ar an láthair i nGráinseach Ghormáin.	1.01	1.06	9.08	11.15
Port Laoise - Aonad cónaithe meabhairshláinte	—	0.09	12.23	12.32
Caisleán an Bharraigh – Athchóiriú agus méadú ar na bardaí fadchónaithe agus barda athshlánúcháin.	0.10	0.13	10.76	10.99
Ionad Cúram Príomhúil – Fionnghlas.	0.38	0.17	9.84	10.39
Ionad Cúram Príomhúil – Rualach/ Cluain Dolcáin Thuaidh.	1.00	—	7.00	8.00
Ionad Cúram Príomhúil – An Chorr Dhubh	0.50	0.14	7.48	8.12
Fo-iomlán na seirbhísí pobail	16.77	13.06	237.61	267.44
Iomlán na gceangaltas caipitil	56.63	38.51	863.05	958.19

^a Bhí plean infheistíochta caipitil ilbhliantúil ag FSS ina dtugtar tosaíocht do chaiteachas ar thograí caipitil ar aon dul leis na spriocanna sa Phlean Corparáideach agus sa Phlean Seirbhíse Bliantúil Náisiúnta. Baineann na ceangaltais a aithníodh thuas le costas iomlán tograí do 2015 go dtí 2018 a raibh buiséid chistithe shonracha ceadaithe dóibh ag deireadh na bliana. D'fhéadfadh costais a bheith i gceist leis na ceangaltais i mblianta tar éis 2014 a bhfuil buiséid le ceadú ina leith fós.

^b Baineann na ceangaltais chaipitil thuas leis an tréimhse 2015 go dtí 2018. Tá ceangaltais ag baint le roinnt tionscadal tar éis 2018.

2.10 Dlíteanais Aibithe

€15.4 milliún an meastachán ar iomlán na ndlíteanais aibithe nach raibh comhlíonta ag 31 Nollaig 2014 (2013: €14.2 milliún).

3 Caiteachas Clár de réir Fotheidil

Tá míniú tugtha thíos i dtaca le gach fotheideal caiteachais ina raibh difear de bhreis ar €100,000, agus níos mó ná 5%, idir an toradh agus an méid a cuireadh ar fáil.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná an soláthar €000	Míniú
A.3 Cnapshuimeanna Pinsin	824	Chuir an REV €72 milliúb ar fáil chun freastal ar an méid a bhíodhas ag súil a íoc le 1,241 fágálaí a mbeadh meánchnapshuim de €58,000 ag dul dóibh. Theastaigh meastachán forlíontach de €20 milliún ós rud é gur sháraigh líon iarbhír na gcnapshuimeanna pinsin an maoiniú a soláthraíodh. Próiseáladh 2,797 cás in 2014 ar mheánchostas de €31,525. Áirithe leo sin bhí sochair scoir, aiscí agus aisíocaíochtaí ar aoisliúntas.
B.1 – B.5 Réigiúin FSS agus Deontais do chomhlachtaí sláinte áirithe eile agus ospidéal chomhbhoird	(560)	<p>Bhí an toradh i 2014 d'Fho-cheanteidil B.1. go B.5., iniatach, €391 milliún níl'airde ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán. Tharla sin mar gheall ar easnamh ag teacht isteach de €80 milliún maidir le hospidéal ghéarmhíochaine nár cuireadh san áireamh sa mheastachán. Ina theannta sin, rinne an meastachán soláthar do laghduithe i gcostais in ospidéal ghéarmhíochaine de €89 milliún. Bhain na laghduithe seo go príomha le costais ghníomhaireachta nár tháinig chun cinn, rud a léiríonn go bhfuil ár gcumas dochtúirí a earcú ag dul i léig agus a léiríonn méaduithe praghais do sholáthar gníomhaireachta. Bhí luach an chaiteachais san earnáil ghéarmhíochaine i 2014 €115 milliún níl'airde ná i 2013, rud a léiríonn fás sa chaiteachas ar dhruaí agus ar chógais, ar fhuil agus ar tháirgí fola, agus ar sholáthair agus ar threalamh míochaine agus máinliachta. Ina theannta sin bhí san áireamh sa mheastachán méid réamh-mheasta de €107 milliún de choigilteas pá neamhshonraithe nach raibh sé faoi smacht na FSS maidir lena seachadadh.</p> <p>Tharla na costais san earnáil ghéarmhíochaine a bhí níl'airde ná mar a bhíodhas ag dréim leis mar gheall ar ghníomhaíocht mhéadaithe freisin, lena n-áirítear méadú 2% sna hadmhálacha éigeandála, méadú 3% sna cásanna lae de chóir leighis. Bhí laghdú le sonrú freisin in admhálacha roghnacha de 4.6%.</p> <p>Soláthraíodh meastachán forlíontach de €390 milliún.</p>
B.6 Gníomhaireachtaí sláinte agus eagraíochtaí cosúla eile (páirtmhaoinithe ag an gCrannchur Náisiúnta)	3,224	Ní íoctar deontais ón gCrannchur Náisiúnta go mbíonn coinníollach an deontais comhlíonta. Tarlaíonn moill mar gheall ar riachtanais eolais a bheith de dhíth, nithe mar theastas imréitigh cánach agus luachana.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná an soláthar €000	Míniú
B.8 Íocaíocht le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 13 den Acht Sláinte (Scéim Aisíoca) 2006	7,000	Nuair a tarraingníodh siar achomharc Ardchúirte a rinne an FSS agus an Roinn Sláinte i dtaca le cinntí a rinne an tOifigeach Achomhairc a thug aisíocaíochtaí do chliaint seirbhísí áirithe míchumais, chuir an FSS tús le hobair in 2013 leis na soláthróirí seirbhíse chun aisíocaíochtaí a phróiseáil mar a chinn an tOifigeach Achomhairc. Níor dearnadh aon íocaíochtaí in 2013 mar nach raibh na soláthraithe seirbhíse in ann an t-eolas cuí a chur ar fáil in am leis na híocaíochtaí a dhéanamh. Níl Aonad Naisiúnta Comhardaithe an FSS in ann aisíocaíochtaí a dhéanamh ach amháin ar éilimh atá deimhnithe go hiomlán tríd na céimeanna éagsúla den phróiseas aisíochta ar a n-áirítear an t-eolas agus na sonraí ábhartha a bheith faighte ó na soláthraithe seirbhíse, seiceáil a bheith déanta ar na sonraí agus na suimeanna atá curtha ar fáil, iniúcháireacht a bheith déanta ar na suimeanna inaisíochta, tairiscintí a bheith eisithe agus glacadh cuí na dtairiscintí a bheith seiceáilte. Os rud é nach raibh cuid de na sonraí a fuarthas ó na soláthraithe seirbhíse ar an gcaighdeán a bhí ag teastáil, ní rabhtas in ann na héilimh ar fad a phróiseáil faoi dheireadh 2014. Dá thoradh sin, níos tugadh anuas ach €1 milliún as an leithdháileadh do 2014.
B.9 Íocaíocht le cuntas speisialta a bunaíodh faoi Alt 4 den Acht um Binse Cúitimh i ndáil le Heipitíteas C (Leasú), 2006 – Scéim Árachais.	(150)	Bhí an meastachán a cuireadh ar fáil níos lú ná na teilgin achtúireacha d'éilimh shealbhóirí na bpolasaithe árachais. Bhí an toradh deireadh bliana níos lú ná an teilgean achtúireach de soláthar measta. €7 milliún agus €7.6 milliún faoi seach an teilgean achtúireach d'íocaíochtaí bliantúla faoin scéim
B.10 Forbairtí seirbhísí agus tionscadail chun seirbhísí nuálacha a chur ar fáil	19,935	Bhí an caiteachas €19.9 milliún níos lú ná mar a bhí buiséadaithe. Leis an gcistiú de €20 milliún ó Chlár an Rialtais 2014 a cuireadh ar fáil don Mheabhairshláinte bhí an Rannóg Mheabhairshláinte in ann tabhairt faoi earcú 251 post nua forbartha. Aithníonn an FSS go bhfuil deacrachtaí le daoine a cheapadh i bpoist áirithe laistigh de na seirbhísí meabhairshláinte agus táthar ag obair chun gairmithe meabhairshláinte a aithint agus a earcú. Tá dúshlán ag eascairt i dtaca le poist áirithe speisialtóirí, disciplíní áirithe agus ionaid gheografacha. Ag deireadh mhí na Nollag 2014, bhí 1.2% de na poist líonta agus an chuid eile ag céimeanna éagsúla de phróiseas earcaíochta. Faoin 30ú Meitheamh 2015, as an 251 post a bhí deonta mar chuid den leithdháileadh do 2014, bhí 78 fostaithe agus tús curtha ag 71 acu sin lena bhfostaíocht. Tá 89.5 eile ag céimeanna éagsúla de phróiseas earcaíochta, m.sh. an post glactha agus an ceadú á phróiseáil. Lena chois sin, tá roinnt tionscnamh nua tagtha as an gcistiú forbartha agus tacaíocht tugtha acu d'fhorbairtí nuálacha dírithe ar théarnamh sna seirbhísí meabhairshláinte in Éirinn.
B.11 An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát	21,597	Bhí an caiteachas €33.4 milliún níos airde ná an meastachán bunaidh a bhí curtha ar fáil. Bhí gá leis an meastachán forlíontach mar gheall ar riosca suntasach a tháinig chun suntais go luath in 2014, go ndéanfaí na cásanna ar fad a bhain le gortuithe tubaisteacha a thíocfadh os comhair na gcúirteanna in 2014 a shocrú ar bhonn cnapshuime agus ní ar bhunús íocaíochtaí tréimhsiúla iarchurtha. Bhí luach an Chaiteachais iarbhir €21.6 milliún ní ba lú ná an t-iarmheastachán forlíontach, mar gheall ar dhátaí agus ar nádúr na socraíochtaí agus aisíocaíocht na n-éileamh ón nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná an soláthar €000	Míniú
C.1 Seirbhísí aisíoca cúram príomhúil agus scéimeanna pobail éileamhbhunaithe	(140)	<p>Bhí luach an chaiteachais €165 milliún níba mhó ná mar a ndearnadh soláthar dó sa mheastachán. Seo a leanas na príomhchúiseanna dó sin:</p> <p>Theastaigh €53 milliún le haghaidh scéimeanna SACP, ar bhain €24 milliún de leis an Scéim Ghalair Fhadtéarmaigh (GFT) agus ar bhain €24 milliún de le caiteachas ar an scéim drugaí/chógas ardeicneolaíochta. Tharla an méadú i GFT go príomha de thoradh ar éileamh méadaithe sa scéim. I 2014 rinneadh éileamh ar 4.4 milliún mír ar an scéim i gcomparáid le 2.99 milliún mír i 2013. Lean drugaí/cógais ardeicneolaíochta orthu de bheith ag dul i méid, le teacht i bhfeidhm móilíní druga nua agus le líon méadaithe éilítioirí i 2014 (69,118) suas ó 63,665 i 2013. Ba é meánlíon míosúil na-éilítioirí gníomhacha i 2014 ná 36,881 (2013:- 34,732).</p> <p>Bhain €46 milliún le scéimeanna áitiúla, m.sh. Cógais chruatain a bhfuil i gceist leo seirbhísí agus costais faoi thiomáint éilimh. Ba é luach an chaiteachais i 2014 ná €216 milliún le hais an leithdháilte mheasta de €170 milliún.</p> <p>Bhí san áireamh i soláthar meastacháin 2014 asbhaint de €41 milliún faoi BÉALP. Bhí de thoradh ar an gciorrú pá seo laghduithe caiteachais i 2013 agus léiríodh sin cheana i mbonnbhuiséad 2014 (roimh choigeartú).</p> <p>Bhain €11 milliún le coigilteas réamh-mheasta ag eascairt as tabhairt isteach tionscnaimh mar a gcuirfí cárta cuairt dochtúra in áit choimeád lánchárta leighis ar fhilleadh ar an obair do dhaoine. Níor cuireadh an tionscnamh seo i bhfeidhm i 2014.</p> <p>Bhain €10 milliún le coigilteas réamh-mheasta ag eascairt as dí-liostú drugaí ó liosta drugaí inaisíoctha SSM. Níor cuireadh an tionscnamh seo i bhfeidhm i 2014.</p>
D.4 Tógáil agus trealmhú saoráidí meabhairshláinte agus saoráidí sláinte eile (maoinithe as diúscairt sócmhainní farasbairr)	2,547	<p>Tharla na coigiltis nuair a bhí tionscadail mhóra ag céim luath ina saolré agus thóg sé níos mó ama ná mar a measadh foirne deartha agus conraitheoirí a fháil de bharr leibhéal na ndúshlán a bhí le sárú ag na conraitheoirí. Ar na tionscadail a cuireadh chun cinn bhí aonad cónaithe meabhairshláinte Naomh Lomáin, aonad cónaithe do leanaí agus ógánaigh Ghort na Silíní, leapacha breise i gCluain Sceach, méadú agus athchóiriú in Inse Chór, saoráid leanaí agus ógánach Naomh Anna, aonad pobail meabhairshláinte i nGaillimh agus i mBéal Átha na Sluaighe.</p>

4 Fáltais

4.1 Leithghabhálacha i gcabhair

	2014		2013
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1. Aisghabháil chostas na seirbhísí sláinte a soláthraíodh faoi rialacháin an Aontais Eorpaigh	181,000	171,980	220,000
2. Fáltais ó dhleachtanna máil ar leith ar tháirgí tobac	167,605	167,605	167,605
3. Forchúiteamh ar chuid de Scéim na Seirbhísí Oftalmacha Costais ón gCiste Árachais Shóisialaigh	3,000	3,003	5,042
4. Forchúiteamh ar chuid de Chostais Scéim na Seirbhísí Cóireála Fiaclóireachta ón gCiste Árachais Shóisialaigh	3,000	5,805	9,706
5. Muirir reachtúla in ospidéal phoiblí, muirir fhanacht fhadtéarmach agus muirir do chothabháil i gcóiríocht phríobháideach agus leathphríobháideach in ospidéal phoiblí			
	<i>Bunaidh</i> 385,946		
	<i>Forlíontach</i> (40,000)		
6. Aoisliúntas	345,946	353,029	294,767
7. Fáltais ilghnéitheacha	172,586	169,373	181,655
	<i>Bunaidh</i> 116,159		
	<i>Forlíontach</i> (10,000)		
8. Fáltais ó dhiúscairt saoráidí meabhairshláinte agus sláinte eile.	106,159	102,980	103,011
	8,000	6,187	6,027
9. Fáltais ó aisíoc PCRS	35,000	38,053	40,168
10. Fáltais í asbhaint a bhaineann le laghdú a bhaineann le pinsean ar luach saothair seirbhíse poiblí	333,017	319,170	344,452
Iomlán			
	<i>Bunaidh</i> 1,405,313		
	<i>Forlíontach</i> (50,000)		
	1,355,313	1,337,185	1,372,433

Míniú ar éagsúlachtaí suntasacha

Tá míniú tugtha thíos i dtaca le gach teideal caiteachais ina raibh difear de bhreis ar €100,000, agus níos mó ná 5%, idir an toradh agus an méid a bhí measta.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná an soláthar €000	Míniú
Aisghabháil chostas na seirbhísí sláinte a soláthraíodh faoi rialacháin an Aontais Eorpaigh	9,020	Tá an leithghabháil-i-gcabhair a fhaigheann Éire (FSS) ón Ríocht Aontaithe i dtaca le seirbhísí sláinte a chuirtear ar fáil faoi Rialacháin an AE bunaithe ar mheastachán den líon daoine atá laistigh de chatagóirí atá incháilithe d'aisíocaiochtaí agus atá dlíte ar gach tír agus ar mheastachán den mheánchostas a bhaineann leis an gcúram sláinte a chur ar fáil. Bíonn an méid atá iniúchta socraithe go déthaobhach tar éis na sonraí cuí a bheith curtha le chéile agus plé a bheith déanta idir an dá thaobh. Réamh-mheastachán ab ea na fáltais theilgte de €181 milliún a d'fhéadfadh a bheith le fáil in 2014 sular dearnadh plé den chineál sin. €171.98 milliún a fuarthas san iomlán.

Cur Síos	Níos lú/(níos mó) ná an soláthar €000	Míniú
Forchúiteamh ar chuid de Chostais Scéim na Seirbhísí Cóireála Fiaclóireachta ón gCiste Árachais Shóisialaigh	(2,805)	Tháinig méadú ar an aisiocaíocht ón sochar fiaclóireachta de bharr méadú a tháinig ar líon na bhfaighteoirí. Baineann íocaíocht 2014 le faighteoirí 2013 agus tháinig méadú 10% ar líon na bhfaighteoirí i gcomparáid le 2012.
Muirir reachtúla in ospidéal phoiblí, muirir fhadchónaithe agus muirir do chothabháil i gcóiríocht phríobháideach agus leathphríobháideach in ospidéal phoiblí	(7,083)	Bhí san áireamh sna fáltais mheasta soláthar d'íocaíocht luathaithe de €50 milliún ó árachóirí sláinte, chomh maith le fás ioncaim. Sa chás seo, níor tharla an íocaíocht luathaithe i 2014. Rinneadh seo a fhritháireamh ag fás ioncaim a bhí níl'airde ná mar a réamh-mheasadh (€17 milliún).
Fáltais ilghnéitheacha	3,179	Áirithe sa mheastachán tá foráil d'fháltais aon uaire agus athraitheacha nár tháinig chun cinn, rud a laghdaigh an meastachán forlíontach de €10 milliún.
Fáltais ó dhiúscairt saoráidí meabhairshláinte agus sláinte eile.	1,813	Bhí díolacháin de bharrachas sócmhainní níos ísle ná an fhoráil mheasta de bharr na gcoinníollacha sa mhargadh maoinne. Níor díoladh ach talamh agus foirgnimh a bhí ina mbarraíocht ar riachtanais agus a bhain amach luach an mhargaidh.
Fáltais ó aisíoc PCRS	(3,053)	Tharla an barrachas go príomha mar gheall ar bhailiú tráthúil na n-íocaíochtaí a bhí dlite ó shonraí reatha agus freisin ó bhailiú íocaíochtaí a bhí thar téarma tar éis ceisteanna faoi chuntais a shocrú. De bhreis air sin, bhí roinnt muirear nua aisiocaíochta speisialta i gceist ó dhruaí sonracha in 2014, rud a mhéadaigh an aisiocaíocht a bailíodh freisin.

4.2 Fáltais Bhreise Iníoctha leis an Stáitchiste

	2014	2013
	€000	€000
larmhéid ag 1 Eanáir	5,281	—
Fáltais ón gCiste Iomarcaíochta Reachtúil	2,303	5,281
larmhéid dlite ón gCiste Árachais Shóisialaigh	3,720	—
Aistrithe chuig an Stáitchiste	(7,584)	—
larmhéid ar an 31 Nollaig	<u>3,720</u>	<u>5,281</u>

4.3 Imréiteach an Ioncaim de réir na Ráiteas Airgeadais Bliantúil leis na Leithghabhálacha-i-gcabhair

	2014			2013
	Ioncam	Caipíteal	lomlán	lomlán
	€000	€000	€000	€000
lomlán de réir ráitis airgeadais bhliantúla	13,228,741	368,705	13,597,446	13,970,991
Lúide deontais ón Stáitchiste	11,843,214	362,518	12,205,732	12,500,397
lomlán d'ioncaim eile de réir na ráiteas airgeadais bliantúil	1,385,527	6,187	1,391,714	1,470,594
Lúide ioncam atá curtha chun sochair d'fhionraí				
An Roinn Sláinte ^a			—	(21,770)
an Roinn Leanaí agus Gnóthaí Óige			—	(1,074)
An Roinn Coimirce Sóisialaí			(877)	(1,022)
Seirbhísí gníomhaireachta			(7,279)	(7,282)
Fáltais NTPF / fáltais neamhairgid			—	(943)
Fáltais chaipitil ó fhoinsí Stáit eile			—	(974)
Lúide gluaiseachtaí i gcaipíteal oibre				
Difríocht idir fáltais airgid ó othair agus ioncam othar			(56,893)	(76,357)
Gluaiseacht i bhféichiúnaithe eile neamhVóta agus fáltais eile airgid.			10,520	11,261
Leithghabhálacha i gcabhair			<u>1,337,185</u>	<u>1,372,433</u>

^a Bhí an cistiú d'Aonad an Chláir Drugaí, a fuarthas ón Roinn Sláinte roimhe seo, áirithe i Vóta an FSS ón 1 Eanáir 2014.

5 Líon Fostaithe agus Pá

Coibhéisigh Lánaimseartha	2014	2013^a
ag 31 Nollaig		
Fostaithe FSS	61,974	64,923
Fostaithe san earnáil dheonach	35,817	35,036
Pearsanra eile creatlaigh rialaithe fostaithe go díreach/neamhfhostaíochta	5,239	4,123
Iomlán na bhfostaithe	103,030	104,082

^a Tá Seirbhísí Leanaí & Teaghlaigh áirithe sna coibhéisí lánaimseartha 2013 FSS (3,465).

Anailís achomair ar chostais pá agus pinsin	2014	2013^a
	€000	€000
Bunphá	3,086,540	3,226,840
Liúntais	101,638	115,546
Ragobair	128,043	134,519
Dualgas oíche	69,614	67,547
Deirí Seachtaine	156,741	166,819
Ar glao-dhualgas	50,608	48,248
Riaráistí	17,010	17,229
PRSI an Fhostóra	307,874	315,486
Aoisliúntas	599,853	566,203
Pá FSS	4,517,921	4,658,437
Págníomhaireachta	277,506	212,942
Pá iomlán	4,795,427	4,871,379

^a Tá Seirbhísí Leanaí & Teaghlaigh áirithe sna costais phá agus phinsin 2013.

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragoibre^a

	Líon faighteoirí ^b	Faighteoirí le €10,000 nó níos mó	Uasíocaíocht aonair ^c	Uasíocaíocht aonair
			2014	2013
			€	€
Liúntais	31,900	967	110,669	150,765
Ragobair	20,653	3,772	144,696	154,549
Dualgas oíche	29,679	137	16,510	18,403
Deirí Seachtaine	46,784	524	18,993	16,638
Ar glao-dhualgas	6,599	1,628	334,215 ^e	117,299
Eile ^d	12,743	140	246,774 ^f	67,186

^a Baineann íocaíochtaí le fostaithe FSS amháin.

^b Fuair daoine aonaracha áirithe luach saothar breise in níos mó ná catagóir amháin.

^c D'fhéadfadh go mbeadh méideanna a híocadh in 2014 i dtaca le blianta roimhe sin áirithe sna huasíocaíochtaí aonair liúntais agus ragoibre.

^d Áirithe in 'Eile' tá íocaíochtaí seisiúnacha a háiríodh mar chostais phárolla agus riaráistí pá.

^e Tharla an uasíocaíocht glao-dhualgais de €334,215 mar gheall ar riachtanais chriticiúla foirne de bharr saoire éigeandála/tinnis. Nuair a fhágtar amach an íocaíocht sin is €69,513 an uasíocaíocht.

^f Tharla an uasíocaíocht eile de €246,774 mar gheall ar riachtanais chriticiúla foirne de bharr saoire éigeandála/tinnis. Nuair a fhágtar amach an íocaíocht sin is €92,089 an uasíocaíocht.

5.2 Íocaíochtaí Feidhmíochta agus Fiúntais

Níor íocadh aon phá bunaithe ar fheidhmíocht in 2014 (2013: €14,265).

Bhí iomlán na n-aiscí a híocadh in 2014 cothrom le €3.33 milliún (2013: €3.68 milliún) inar áiríodh aiscí báis, aiscí gearrshuibhíse agus aiscí a híocadh le daoine nach raibh inphinsin.

5.3 Socrúcháin Eile do Luach Saothar

Bhí iomlán na n-íocaíochtaí le baill foirne ar phinsean do sheirbhísí in 2014 cothrom le €6.4 milliún (€8.5 milliún in 2013) agus baineann sé sin le híocaíochtaí do thuarastail agus d'agallóirí le baill foirne FSS atá ar phinsean (ní áirítear íocaíochtaí le foirne gníomhaireachtaí)

Rinneadh íocaíochtaí de €1.68 milliún in 2014 de bharr dámhachtainí ón gCoimisiún um Chaidreamh Saothair/gCoimisinéir um Chearta (2013: €1.9 milliún).

€31,500 san iomlán a híocadh in 2014 i dtaca le híocaíochtaí téarfa (2013: €91,618).

6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón gCrannchur Náisiúnta

Íocadh €4.289 milliún san iomlán ó cheantair FSS mar atá san achoimre thíos agus muirearaíodh é ar Fhotheideal B.6. Tá liosta de na faighteoirí maoinne agus de na méideanna a híocadh ar fáil ar láithreán gréasáin an FSS (www.hse.ie).

Caiteachas crannchuir de réir Réigiúin an FSS

	2014	2013
	€000	€000
Réigiún Bhaile Átha Cliath Lár Laighean	1,103	1,202
Réigiún Bhaile Átha Cliath Thoir Thuaidh	1,349	337
Réigiún an Deiscirt	921	1,049
Réigiún an Iarthair	916	1,011
Iomlán	4,289	3,599

€2.5 milliún san iomlán a bhí i gcaiteachas caipitiúil an FSS a maoiníodh ón gCrannchur Náisiúnta in 2014 (2013: €2.5 milliún) agus tá sé muirearaithe ar Fhotheideal D.2.

6.2 Táillí Dlíthiúla agus Cúiteamh

Tá na costais dhlíthiúla a híocadh i rith na bliana catagóirithe mar seo a leanas:

Táillí Dlí a híocadh	2014	2013 ^a
	€000	€000
Táillí Dlí a híocadh	13,287	44,454
Costais do chúiteamh dlíthiúil a híocadh ^b	843	306
Iomlán	14,130	44,760

D'íoc an FSS €87,790 breise i dtaca le héilimh éagsúla a tugadh ina coinne agus a socraíodh in 2014, cinn nach raibh clúdaithe faoi árachas.

Rinneadh íocaíochtaí iomarcaíochta de €1.8 milliún in 2014.

Íocadh €25,300 d'íocaíochtaí ex-gratia eile i rith 2014 agus bhí íocaíochtaí ilghnéitheacha eile de €1.36 milliún i gceist freisin.

Bhí iomlán de 250 éileamh atá fós le híoc i gcoinne an FSS le hÁrachóirí an FSS ag deireadh 2014.

Bhí 118 éileamh cúitimh fós le híoc ag an FSS ar an 31 Nollaig 2014 nach bhfuil clúdaithe ag polasaí árachais an FSS.

^a Tá na Seirbhísí Leanaí & Teaghlaigh (Tusla) áirithe sna táillí dlí agus sna cúitimh a íocadh in 2013.

^b Ní áiríonn an tsuim cúitimh na híocaíochtaí a rinne an Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát thar cheann an FSS mar réiteach ar éilimh agus tá na suimeanna sin muirearaithe ar Fhotheideal B.11.

Árachas

Roimh an 1 Eanáir 2001, bhí préimh árachais FSS faoi réir cúlrátála. Faoin mbunús cúlrátála, ní chinntear an phréimh dheiridh go dtí deireadh na tréimhse cumhdaigh agus tá sé bunaithe ar thairbhí cailteanais FSS don tréimhse chéanna sin. Tá an coigeartú cúlrátála atá iníoctha le FSS faoi réir uasteorainneacha agus íosteorainneacha. Ag 31 Nollaig 2014, níorbh fhéidir an dliteanas beacht a dhéanamh amach, más ann, a d'fhéadfadh a bheith ann mar thoradh ar chúlrátáil amach anseo. Is iad na huasdliteanais d'éilimh chúlrátála atá fós le n-íoc, bunaithe ar leibhéil aontaithe gach riosca inárachais, ná €5,000 agus €980,500 le haghaidh dliteanais fostóirí agus dliteanais poiblí faoi seach. Íocadh gach préimh árachais ón 1 Eanáir 2001 ar bhunús bunráta amháin agus níl feidhm ag cúlrátáil ar chumhdach ón dáta seo ar aghaidh. Nó gur aistríodh go slánaíocht an Stáit ar an 1 Eanáir 2010, bhí FSS faoi árachas i gcoinne rioscaí dliteanais fostóirí agus dliteanais poiblí suas go dtí teorainn slánaíochta, agus sin ar bhunús cúlrátála agus bunráta.

Árachas - An Ghníomhaireacht um Éilimh ar an Stát

Ón 1 Iúil 2009, i leith maoinítear FSS i gcomhair éileamh arna bpróiseáil ag an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát faoi théarmaí na Scéime Slánaíochta Cliniciúla. Ón 1 Eanáir 2010, rinne an tOrdú um Ghníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta (Tarligean Feidhmeanna) 2009 slánaíocht an Stáit a leathnú chuig éilimh díobhála phearsanta agus damáiste réadmhaoine tríú páirtí in aghaidh an FSS. Tugtar cuntas ar íocaíochtaí a rinneadh le héilitheoirí faoi théarmaí na scéime ar bhunús íoc-mar-a-úsáidtear. Ag 31 Nollaig 2014, ba €1,277 milliún an dliteanas measta a bhí tabhaithe go dtí an dáta sin faoin Scéim Slánaíochta Cliniciúla agus slánaíocht an Stáit (2013: €1,084 milliún). As an €1,277 milliún sin, baineann thart ar €1,139 milliún le héilimh ghníomhacha i dtaca le cúram cliniciúil, agus baineann iarmhaid an dliteanais mheasta le héilimh cúram neamhchliniciúil. In 2014, muirearaíodh €129.4 milliún (2013: €124 milliún) ar an gcuntas leithghabhála.

Bhí iomlán de 4,506 éileamh fós le híoc i gcoinne an FSS leis an nGníomhaireacht um Éilimh ar an Stát ar an 31 Nollaig 2014.

6.3 Ús um Íoc Pras Cuntas

D'íoc an FSS €335,945 úis ar íocaíochtaí pras in 2014 (2013: €197,000). Tagann an t-ardú san ús ar íocaíochtaí pras in 2014 de bharr ardú a bheith tagtha ar an ráta reachtúil úis i dtaca le híocaíocht mhall agus deireadh a bheith curtha le híocaíocht an íosráta úis de €5 ar shonraisc aonaracha.

Níor íocadh cúiteamh a bhí dlite do sholáthróirí ó thosú reachtaíochta nua maidir le prapíocaíocht i Mí Mhárta 2013. Tá san áireamh sna costais fhabhráithe fabhrú de €9 milliún leis an gcostas ionchais a aithint maidir leis an gcúiteamh dlite do sholáthraithe.

6.4 Dliteanais Theagmhasacha

Tá baint ag FSS le roinnt éilimh lena mbaineann imeachtaí dlí a d'fhéadfadh dliteanais a chruthú, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá cumhdach árachais ag FSS le haghaidh slánaíocht ghairmiúil, dóiteán agus gach éileamh riosca sonrath. I gcuid mhaith cásanna bheadh an t-árachas sin sách maith chun gach costas a chumhdach, ach ní féidir a bheith cinnte faoi i ngeall ar theorainneacha slánaíochta agus roinnt coinníollacha beartais. Níl aon fhoráil sa chuntas maidir leis na héifeachtaí airgeadais a bhainfeadh le teagmhais nach bhfuil aon árachas orthu.

Faoi láthair, tá an FSS gafa i ndíospóid dlíthiúil le roinnt cuideachtaí iompórtála drugaí i dtaca le feidhmiú sábhálacha costais agus tionscnamh eile atá imlínte mar chuid de chreat-chomhaontú idir Cumann Sláinte Cógaisíochta na hÉireann (IPHA), an Roinn Sláinte agus an FSS a tháinig i bhfeidhm ar an 1 Samhain 2012. Bunaithe ar staid reatha na n-imeachtaí dlíthiúla tá éiginnteacht fós leis an toradh a bheidh ar an bpróiseas díospóide agus dá réir sin is deacair a mheas cén dliteanas ionchasach a d'fhéadfadh a bheith i gceist.

6.5 Eile

D'íoc an FSS €6 mhilliún i dtaca le préimheanna árachais in 2014 (2013: €4 mhilliún) agus léirítear é sin sa toradh d'Fhotheideal A.1 agus B.1 go dtí B.4.

6.6 Calaois Amhrasta

2014

€000

Calaois amhrasta i dtaca le sonraí díoltóirí

28

6.7 Nochtadh Deonach i dtaca le Ganníocaíocht Chánacha.

Tar éis athbhreithnithe inmheánaigh ar chomhlíonadh cánach, rinne an FSS nochtadh neamhspreagtha cáilitheach deonach do na Coimisinéirí Ioncaim i dtaca le cáin neamhíochta a chlúdaigh an tréimhse 2011, 2012 agus 2013. Críochnaíodh an nochtadh i Mí na Nollag 2014. San iomlán rinneadh íocaíocht de €21.6 milliún, ús agus pionós san áireamh, d'Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim le linn 2014.

Comhaontaíodh an Nochtadh Deonach leis na Coimisinéirí Ioncaim i Mí Lúnasa 2015 agus rinneadh íocaíocht deiridh de €800,000 i 2015.